

FELHÍVÁS

Gyermekekellátási szolgáltatások fejlesztésének megvalósítására a megyékben

A felhívás címe: A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

A felhívás kódszáma: TOP-1.4.1-15

Magyarország Kormányának felhívása a központi költségvetési szervek, az önkormányzatok, az egyházak, a nonprofit szervezetek, továbbá az önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások számára¹, a gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsődei ellátás), valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javításának és a szolgáltatások minőségi fejlesztésének megvalósítása érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a gyermekellátó kapacitások fejlesztését a gyermeket vállalkozók foglalkoztathatósága érdekében. A cél elérését a Kormány a központi költségvetési szervek, az önkormányzatok, az egyházak, a nonprofit szervezetek, továbbá az önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások együttműködésével tervezi megvalósítani jelen felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a benyújtott támogatási kérelmekről a jogszabály által meghatározott határidőn belül² dönt.
- A felhívás feltételeinek megfelelő projekteket vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig.
- Az előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek a projekt megítélt támogatási összegének legfeljebb 50 %-ának megfelelő, maximum 300 millió Ft összegű előleget biztosít.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják³, hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatásához, a családok segítéséhez, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítéséhez.
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.
- a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalják a projekt fenntartását.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 3. és 4. fejezetekben.

² A projekt értékelésnek határidejére vonatkozó szabályokat a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet tartalmazza.

³ A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a felhívás további fejezeteiben.

Tartalomjegyzék

1. A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1. A Felhívás indokoltsága és célja	5
1.2. A rendelkezésre álló forrás	5
1.3. A támogatás háttere	6
2. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	6
3. A Projektekkel kapcsolatos elvárások	6
3.1. Támogatható tevékenységek bemutatása	6
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek	6
3.1.2. Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek	6
3.1.3. Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek	7
3.1.4. Nem támogatható tevékenységek	7
3.1.5. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	7
3.2. A projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	7
3.2.1. Közös szabályok a bölcsődei ellátásra és óvodára vonatkozóan	9
3.2.2. Bölcsődére vonatkozó szabályok	11
3.2.3. Mini bölcsődére vonatkozó szabályok	13
3.2.4. Családi bölcsődére vonatkozó szabályok	14
3.2.5. Óvodára vonatkozó szabályok	15
3.2.6. Műszaki elvárások	17
3.2.7. Mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások	21
3.3. A projektvégrehajtás időtartama	23
3.3.1. A projekt megkezdése	23
3.3.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	23
3.4. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	24
3.4.1. A projekt területi korlátozása	24
3.4.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	24
3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások ..	24
3.5. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	24
3.5.1. Indikátorok	24
3.5.2. Szakpolitika mutatók	25
3.5.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	25
3.6. Fenntartási kötelezettség	25
3.7. Biztosítékok köre	25
3.8. Önerő	25
4. A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	26
4.1. Támogatást igénylők köre	26
4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	27
4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	27
4.4. Kiválasztási kritériumok és a kiválasztási eljárásrend	27
5. A finanszírozással kapcsolatos információk	30

5.1	A támogatás formája.....	30
5.2	A projekt javaslat maximális elszámolható összköltsége	30
5.3	A támogatás mértéke, összege	31
5.4	Előleg igénylése.....	31
5.5	Az elszámolható költségek köre	31
5.6	Az elszámolhatóság további feltételei	34
5.7	Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	35
5.8	Nem elszámolható költségek köre.....	35
5.9	Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	36
5.9.1	A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	36
6.	A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája	37
7.	További információk.....	38
8.	A felhívás szakmai mellékletei.....	39

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon.

A Felhívás, az ÁÚF, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén az irányító hatóság, illetve a Miniszterelnökség a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A Felhívás indokoltsága és célja

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatását, többek között a kisgyermekes szülők munkaerőpiacra történő visszatérésének elősegítését a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által.

Az Európai Bizottság ország-specifikus ajánlásaival összhangban Magyarország továbbfejleszti a kisgyermekek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítése érdekében. A cél, hogy a TOP-1.4. intézkedés eredményindikátora „A 25-40 éves női népességben belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya” 62%-ról 2023-ra 65%-ra növekedjen.

A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde), valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló felhívás fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése.

A felhívás a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését támogatja. A felhívás lehetőséget biztosít arra is, hogy az intézményes fejlesztéseken túlmenően (bölcsőde, mini bölcsőde, óvoda-bölcsőde, mint többcélú intézmény⁴) támogatja a rugalmasabb és egyszerűbb működési feltételekkel létrehozható bölcsődei ellátási formákat, így a családi bölcsődét is, annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, illetve a településen.

A felhívás hozzájárul az Országgyűlés által 2015. december 15-én elfogadott, egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvény a 3 éven aluli gyermekek ellátására, felügyeletére vonatkozó szabályozás átalakításához. Így a települési önkormányzatok kötelező feladatellátásnak biztosításához, amennyiben az adott településen élő 3 év alatti gyermekek száma meghaladja a 40 főt, vagy amennyiben a településen legalább 5 kisgyermek ellátására jelentkezik igény, a települési önkormányzat köteles a bölcsődei ellátást megszervezni. A felhívás segíti az önkormányzatokat a jogszabályból eredő egységes óvoda-bölcsőde átalakításában is, így a 3 éven aluli gyermekek ellátása esetében a bölcsőde vagy mini bölcsőde létrehozásában, valamint a családi napközik családi bölcsődévé, vagy mini bölcsődévé történő átalakulásában a fejlesztési források igénybevétele szempontjából.

A rendelkezésre álló statisztikák szerint jellemzően a 3 éves kor alatti gyermekek napközbeni ellátásában, elhelyezésben lép fel jelentős kapacitáshiány, mivel a 3 év alatti gyermekeknek még mindig csak a 17 százaléka számára érhető el az ellátás valamely formája. A 3 éves kortól kötelező óvodáztatás következtében az óvodák esetében is van néhány olyan térség, vagy település, ahol a fejlesztés férőhelyhiány leküzdése céljából a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) előírásainak betartása miatt indokolt. A szolgáltatások minőségében és a rendelkezésre álló infrastruktúrában is vannak jelentős területi különbségek, melyek szükségessé teszik a fejlesztési források biztosítását ezen különbségek felszámolására.

Tárgyi felhívás a területi szereplők Kormány által elfogadott integrált területi programjainak a megvalósítását szolgálja.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapona TOP beavatkozási területén: 46 422 millió Ft.

A Felhívás teljes keretösszegének becsült támogatástartalma 46 422 millió Ft, amely mértéke minden esetben a támogatott projektek támogatási intenzitása alapján kerül odaítélésre.

Az egyes területi szereplő területén felhasználható forrás összegét a vonatkozó területspecifikus melléklet tartalmazza.

Jelen felhívás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

⁴ Nkt.20.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti óvoda-bölcsőde

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága (IH) hirdeti meg az 1005/2016. (I. 18.) Korm. határozatban szereplő Éves Fejlesztési Keret alapján.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálathoz a **06 40-638-638** telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8 órától 16 óráig, pénteken 8 órától 14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a Felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja.

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. Támogatható tevékenységek bemutatása

A Felhívás a bölcsődei ellátások és az óvodák (beleértve az önkormányzati fenntartó, nem állami, nem önkormányzati intézményfenntartó esetében is az Általános Művelődési Központot (a továbbiakban: ÁMK) fejlesztését támogatja.

A Felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak:

3.1.1 Önállóan támogatható tevékenységek

A) Intézmény/szolgáltatás infrastrukturális fejlesztése, ezen belül támogatható:

- a) bővítés, átalakítás, felújítás (beleértve az épületgépészetet, a főzőkonyha vagy a melegítőkonyha fejlesztését is);
- b) új férőhelyek kialakítása vagy új telephely/szolgáltatás/feladatellátási hely létesítése;
- c) udvar, játszóudvar felújítása (pl.: kerékpártároló/babakocsi tároló létesítése; kerítés építése, javítása; zöldterület-fejlesztése, növelése; ivókút építése);
- d) bezárt telephely újraindítása;
- e) szocializációt, mozgásfejlesztést, fejlesztést segítő helyiségek, szabadidős programoknak lehetőséget biztosító terek fejlesztése, kialakítása;
- f) tornaszoba, orvosi szoba, elkülönítő helyiség létesítése, felújítása.

B) Eszközbeszerzés, beleértve:

- a) a bútorok és egyéb berendezési tárgyak (pl.: konyhai berendezések; udvari játékok; utcabútorok; játéktároló), eszközök (pl.: konyhai eszközök; fejlesztő eszközök) beszerzését közvetlenül a szolgáltatáshoz kapcsolódóan;
- b) az informatikai eszközök, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzését.

3.1.2 Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek:

- a) tanmedence felújítása, bővítése;
- b) gyermekpancsoló, szabadtéri zuhany létesítése, fejlesztése;
- c) a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt számú parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely fejlesztése. Indokolt esetben a hatályos jogszabályokban minimálisan előírt

szám feletti parkoló-férőhely és akadálymentes parkoló-férőhely létesítése is támogatható, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.

- d) a bölcsőde alapfeladatain túli szolgáltatás (kizárólag játszócsoport és időszakos gyermekfelügyelet);
- e) járműbeszerzés (legfeljebb 15 fős kisbusz beszerzése, kizárólag társulás esetében és bölcsődei kapacitásbővítéshez kapcsolódóan);
- f) megújuló energiaforrások alkalmazása.

3.1.3 .Önállóan nem támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 3.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- a) akadálymentesítés – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében feltüntetett akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- b) szórt azbeszt mentesítése – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében feltüntetett azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- c) energiahatékonysági intézkedések – amennyiben releváns, jelen felhívás 3.2 fejezetében feltüntetett energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó feltételek alapján;
- d) nyilvánosság biztosítása – ÁÜF c. dokumentum 10. fejezete alapján.

3.1.4 Nem támogatható tevékenységek

Kizárólag a jelen dokumentum 3.1.1-3.1.3 pontjában felsorolt tevékenységek minősülnek támogatható tevékenységnek.

Nem támogatható tevékenységek különösen:

- a) nevelő-oktató munkához kapcsolódó tartalomfejlesztés, tanulmányok, képzések lebonyolítása;
- b) lakáscélú ingatlan vásárlása/fejlesztése;
- c) egyszer használatos eszközök, forgóeszközök beszerzése;
- d) használt eszközök beszerzése.

3.1.5 A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak.

3.2. A projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell majd felelniük az alábbi elvárásoknak:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- c) Figyelembe kell venni a projektnek az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra vonatkozó potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben. Ezért mérlegelni kell, hogy a projekt megvalósítását vagy eredményét veszélyezteti-e extrém időjárási esemény, pl.: árvíz, szárazság, forróság, tűz, vagy más időjárási kockázat. A mérlegelés eredményeképp a támogatási kérelemben nyilatkozni kell, ha a projektnek nincs előre látható klímakockázata, vagy el kell készíteni a projekt klímakockázati elemzését és kockázatkezelési tervét. Az elemzést és

kockázatkezelési tervet csatolni kell a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkő teljesítéséhez, és figyelembe kell venni a költség-haszon elemzés és a megalapozó dokumentum készítésekor. A kockázatkezelési terv által javasolt intézkedések megvalósulását, az intézkedések megvalósításával elért eredményeket nyomon kell követni, és az intézkedések eredményességéről a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóban be kell számolni.

A vizekbe történő beavatkozással járó tevékenység esetén a vízjogi hatósági engedélyezési eljárás részeként vagy önálló környezeti hatásvizsgálati eljárásban kell igazolni a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004 (VII.21.) Korm. rendelet 10.-11. §-ában előírt feltételek teljesülését. A feltételek teljesülését bemutató dokumentációt legkésőbb a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkő teljesítéséhez szükséges csatolni.

Amennyiben a beruházás külterületen vagy zöldmezős fejlesztésként valósul meg, a beruházás megkezdése előtt el kell készíttetni a projekt által érintett terület környezeti állapotfelmérését, a projekt által érintett környezeti elemekre, rendszerekre vonatkozóan, legkésőbb a projektfejlesztés során a projekt tartalmi-műszaki előkészítésére vonatkozó mérföldkő teljesítésekor. A dokumentációban be kell mutatni, hogyan fogja javítani a környezeti állapotot, vagy csökkenteni, kompenzálni, illetve dokumentálni a kivitelező a projekt megvalósítása során az érintett környezeti elemekben okozott káros környezeti hatásokat. A környezeti állapotban bekövetkezett (pozitív, vagy negatív) változásokat a beruházás megvalósítása során nyomon kell követni, és az állapotváltozásról, a káros hatások csökkentését vagy kompenzálását célzó intézkedések eredményességéről szóló jelentést csatolni kell a projekt előrehaladásáról és zárásáról készített beszámolóhoz.

A fentiek tekintetében a támogatást igénylő nemleges nyilatkozatot nyújt be abban az esetben, ha a projekt valamennyi környezeti, esélyegyenlőségi jogszabálynak megfelel, és az energiafelhasználásra, a projekt környezetének ökológiai állapotára, a vizek állapotára és a klímaváltozásra hatása nincs.

- d) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősök, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)
- e) A közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító és/vagy állandó munkavégzés helyszínéül szolgáló épület/épületrész építése/felújítása során kötelező a projektarányos akadálymentesítés.
- f) Infokommunikációs fejlesztések esetén kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés.
- g) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- h) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.
- i) Az 1303/2013 EK rendelet (CPR.) 61. cikkelye szerint **azon 300 millió Ft-ot meghaladó összes elszámolható összköltségű projektek esetében, amelyek befejezésüket követően nettó bevételt termelnek költség-haszon elemzést szükséges készíteni.** A „nettó bevétel” a művelet keretében kínált árukért vagy szolgáltatásokért közvetlenül a felhasználók által fizetett pénzeszköz-beáramlást jelenti, például az infrastruktúra használatáért közvetlenül a felhasználókat terhelő díjakat, a föld vagy az épületek eladásából vagy bérbeadásából származó bevételeket vagy a szolgáltatásokért kapott ellentételezést a működési költségek és az adott időszakban a rövid élettartamú felszerelések cseréjére fordított költségek levonásával. A művelet következtében megvalósuló működési költség-megtakarításokat úgy kell kezelni, mint a nettó bevételeket, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi. Amennyiben megalapozó dokumentum is készül, a megalapozó dokumentum és a költség-haszon elemzés közös fejezeteit a megalapozó dokumentumban szükséges szerepeltetni.

A 300 millió Ft teljes elszámolható költség alatti projektek esetén nem kötelező a költség-haszon elemzés elvégzése, elegendő a projekt pénzügyi fenntarthatóságának bemutatása a megalapozó dokumentumban.

3.2.1. Közös szabályok a bölcsődei ellátásra és óvodára vonatkozóan

- a) Egy projekt keretében egy bölcsődei/óvodai (óvoda esetében egy OM azonosítóval rendelkező) intézmény, szolgáltatás feladatellátási helyeire/telephelyeire igényelhető támogatás. Lehetőség van arra, hogy egy projekt keretében:
- Több (óvoda esetében azonos OM azonosító szám alatt működő) feladatellátási hely/telephely fejlesztése valósuljon meg, a meghatározott maximálisan igényelhető támogatási összeg figyelembevételével. Ebben az esetben a feladatellátási helyek/telephelyek egy projekten belül fejlesztendők.
 - Az intézménynek, szolgáltatásnak csak egy feladatellátási helye/telephelye kerül benyújtásra a támogatási kérelemben. Ebben az esetben lehetőség van ugyanazon intézménynek, szolgáltatásnak több feladatellátási helyét/telephelyét is fejleszteni, így tehát az intézmény, szolgáltatás egy-egy feladatellátási helye/telephelye külön projektben nyújtható be. Egy feladatellátási hely/telephely fejlesztésére azonban csak egy projekt keretén belül nyújtható be támogatási kérelem.
 - Amennyiben egy épületben található több intézmény (például óvoda bölcsődével együtt), abban esetben egy projektben szükséges benyújtani a fejlesztést.
 - Amennyiben egy épületben vagy helyrajzi számon ütemezetten kerül kialakításra több intézmény új feladatellátási helye/telephelye, úgy benyújtásuk külön projektként is lehetséges, a meghatározott maximálisan igényelhető támogatási összeg figyelembevételével.
- b) Kizárólag azok a projektjavaslatok támogathatók, amelyek a felhívás célkitűzéseivel összhangban álló tevékenységeket tartalmaznak, és helyi szükségleteken alapulnak. A felhívás nem támogat olyan projektjavaslatokat, melyek kihasználatlan kapacitásokat eredményeznek.
- c) Meglévő bölcsődei intézmény, szolgáltatás fejlesztése esetében a szolgáltatói nyilvántartásban jogerősen bejegyzett fenntartó fogadható el. Új intézmény, szolgáltatás létrehozása esetén a projekt záró beszámoló elfogadásának feltétele a fenntartó szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzése.
- d) Ingatlankiváltás esetén:
- igényfelméréssel a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni, hogy a kiváltandó feladatellátási hely/telephely meglévő férőhelyszámának megtartása indokolt-e, vagy a jövőben az új feladatellátási hely/telephely vonatkozásában várhatóan növekszik-e az igény a férőhelyekre;
 - a létesítendő/bővítendő épületnek/épületegyüttesnek legalább a kiváltandó telephely épületének/épületeinek minden bölcsődei/óvodai tevékenységhez kapcsolódó funkcióját teljes körűen el kell látnia, tehát az új építés/bővítés az adott tevékenységhez kapcsolódó feladat-, kapacitás- és funkciócsökkenést nem eredményezhet, továbbá az új építésű épületnek meg kell felelnie a hatályos jogszabályok és a szabványok előírásainak.
- Ingatlankiváltás esetén – még akkor is, ha a kiváltott funkció a bölcsődei/óvodai intézmény, szolgáltatás más meglévő telephelyén/feladatellátási helyén bővítés során kerül kialakításra – a kedvezményezettnek a kiváltott ingatlan vonatkozásában igazolnia szükséges az új építés/ingatlankiváltás feltételeinek meglétét.
- e) Ingatlanvásárlás kizárólag önkormányzatok részére, és csak kivételes esetekben lehetséges, ha a támogatást igénylő települési önkormányzat alá tudja támasztani, hogy nem áll rendelkezésére olyan ingatlan, amelyet a gyermekek ellátására tudna hasznosítani. Ennek szükségességét a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni!
- f) Önkormányzati tulajdonban lévő, korábban bölcsődeként/óvodaként működtetett bölcsőde-/óvodaépület újrainvitása esetén a támogatási kérelem benyújtásához képviselő-testületi határozat szükséges, amely az épület bölcsődei/óvodai funkcióval történő újrainvitásával kapcsolatos döntést tartalmazza. A határozatot a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani.
- g) Informatikai eszközök, berendezések, IKT-eszközök, vezeték nélküli (ún. wireless) technológiák beszerzése abban az esetben lehetséges, amennyiben a nevelési munkához közvetlenül kapcsolódik.

- h) Kizárólag olyan játszóterei eszközök beszerzése számolható el, amelyek tanúsítvánnyal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy a megjelölt célcsoport (0-3 éves és 3-6 korosztály) igényeinek megfelelnek.
- i) Főzőkonyha és melegítőkonyha fejlesztése, valamint kapcsolódó eszközbeszerzés, az alábbi feltételekkel támogatható:
- Ha kizárólag bölcsődei és/vagy óvodai étkeztetést lát el a főzőkonyha és melegítőkonyha az intézmény szolgáltatói nyilvántartásában szereplő adagszám alapján, akkor a konyha fejlesztésére eső költségek (infrastruktúra-fejlesztéshez kapcsolódó és egyéb járulékos költségek egyaránt) elszámolhatóak.
 - Amennyiben a 0-6 éves gyerekek adagszámai és a szociális ellátás adagszámai (szociális alapszolgáltatásban és szakosított szociális ellátásban részesülőket és a népkonyhát és az egyéb főzőhelyet is beleértve), együttesen érik el az 51%-ot, továbbá az ezen kívül eső adagszámok iskolai étkeztetéshez kapcsolódnak,
 - o a projekt elszámolható összköltsége 35 millió Ft alatt tervezett, a konyha fejlesztésre a Vidékfejlesztési Program nyújt támogatási lehetőséget,
 - o a projekt elszámolható összköltsége 35 millió Ft –nál magasabb összeggel tervezett, a konyha fejlesztésére a jelenlegi TOP-1.4.1 felhívásból vagy a TOP 4.2.1 „Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése” című felhívásból lehet támogatást igényelni, a konyha fejlesztésére eső költségek arányosítás nélkül elszámolhatóak.
 - Ha for-profit típusú étkeztetés is megvalósul, akkor az adott fejlesztésre jutó - építési és járulékos (kapcsolódó szolgáltatások, eszközbeszerzés) - költségeket a működési engedélyben feltüntetett adagszám alapján arányosítani szükséges.
 - Ha a konyha a az engedélyében szereplő adagszám alapján 51%-ban más közintézmények ellátáshoz kapcsolódik (pl. iskolai étkeztetéshez), kisebb arányban pedig szociális vagy 0-6 éves gyerekek étkeztetését látja el, akkor a konyha fejlesztése a TOP-1.1.3 „Helyi gazdaságfejlesztés” című intézkedés keretében támogatható több mint 10 000 fős lakosság számú település esetén.
 - A 10 000 fős lakosság szám alatti települések esetén, ha a konyha az engedélyében szereplő adagszám alapján legalább 51%-ban más közintézmények ellátáshoz kapcsolódik (pl.: iskolai étkeztetéshez), kisebb arányban pedig szociális vagy 0-6 éves gyerekek étkeztetését látja el, akkor a konyha Vidékfejlesztési Program keretében támogatható
 - Egy adott konyha fejlesztése kizárólag egy projekt keretében támogatható.
 - Konyhafejlesztés esetén a megalapozó dokumentumban szükséges beszámolni az ellátandó (előző évi és a jövőben tervezett) adagszámokról
- j) Az intézkedés keretében az adatszolgáltatások alá tartozó mutatók megadása kötelező, melyet a projekt elején a megalapozó dokumentumban, a projekt végén pedig a projekt záró beszámolóhoz szükséges megadni.
- k) A megvalósuló tevékenységek célja, hogy az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva csökkentse a hozzáférhetőség területi különbségeit, megteremtse az egészséges környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit, és ezzel biztosítsa a minőségi szolgáltatásokhoz való – kirekesztés nélküli – hozzáférést.
- l) Az intézkedés előnyben részesíti a hátrányos helyzetű településen megvalósuló projekteket: a beruházás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet 3. számú mellékletében meghatározott kedvezményezett járásokban vagy a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet által besorolt kedvezményezett települések egyikén valósul meg.
- m) A projekt, infrastrukturális fejlesztés mellett ESZA fejlesztésekhez is kapcsolódhat, ezáltal hozzájárulva az integráltság megvalósításához. A megvalósítandó ESZA fejlesztésről a megalapozó dokumentumban szükséges kitérni.
- n) Nem engedélyköteles beruházás, valamint építési engedély köteles beruházás esetén helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás kötelező, melyet a támogatási kérelemmel együtt szükséges benyújtani. A rövid műszaki leírásnak tartalmaznia kell: az épület és telekadatokat, a helyiséglistát m² adatokkal, a tervezett infrastrukturális fejlesztések szöveges leírását külön részletezve az energiahatékonysági beruházásokat, valamint a fotódokumentációt a meglévő állapotról.
- o) Energhatékonytágot érintő fejlesztések:
 Abban az esetben, ha csak és kizárólag az adott felhíváson belül felsorolt funkciók kerülnek ellátásra egy önálló energetikai rendszerrel rendelkező különálló épületben - ami 100%-ban önkormányzati és/vagy 100% önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság(ok) kizárólagos

tulajdonában áll -, akkor ezen épület esetén kizárólag az épület energetikai korszerűsítésre vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) a területi szereplő döntése alapján vagy:

- I. A tárgyi TOP-1.4.1 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra. Ez esetben a támogatást igénylőnek a tárgyi felhívásra vonatkozó támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2014-2020-as tervezési időszak TOP-3.2.1 felhívásából támogatást, továbbá nyilatkozik, hogy ezen épületenergetikai korszerűsítés(ek) és azok költségeit, számláit elkülöníthetően tartja nyilván.

VAGY

- II. A releváns TOP-3.2.1 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra. Ez esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés(ek) (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2014-2020-as tervezési időszak tárgyi TOP-1.4.1 felhívásából támogatást.

Amennyiben ezen épület központi költségvetési szerv vagy egyház általi fenntartásba, működtetésbe, vagyonkezelésbe van, úgy az épület energetikai korszerűsítése a KEHOP 5. prioritástengely, 2. beruházási prioritás keretében nyújtott támogatásból finanszírozható.

- p) Olyan közös használatú helyiségekben, ahol több szolgáltatás működik együtt (pl.:öltözők) és ezek között van olyan szolgáltatás, amely nem támogatható, és az arányosítás nem lehetséges a közös térhasználat miatt, ebben az esetben az ott lévő támogatható szolgáltatás miatt az adott helyiség fejlesztése teljes mértékben támogatható, elszámolható. A közös helyiségben együtt működő szolgáltatások leírását és gyakorlati működésüket a támogatási kérelemben és a megalapozó dokumentumban is szükséges feltüntetni.

3.2.2. Bölcsődére vonatkozó szabályok

A. Fejlesztésre vonatkozó szabályok:

- a) Új épület építésére az alábbi esetekben kerülhet sor:
 - Új épület építése új bölcsődei intézmény létesítése esetén:
 - o ha a támogatást igénylő nem rendelkezik a létesítéshez szükséges épülettel, vagy
 - o ha rendelkezik a szükséges épülettel, de az nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van.
 - Új épület építése lehetséges már működő bölcsődei intézmény fejlesztése esetén:
 - o ha az épület, amelyben a fejleszteni kívánt bölcsőde jelenleg is működik, telekhatáron belül nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van, és a támogatást igénylő a bölcsőde befogadására alkalmas más épülettel nem rendelkezik.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát ÁNTSZ igazolással (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy az Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja.

- b) Abban az esetben, amennyiben a bölcsődei ellátást biztosító bölcsőde épülete elbontandó és helyette új épület építendő, vagy a meglévő telephely mellé új telephely/épületrész építendő, lehetőség van új építésre/kiváltásra. Helyrajzi szám változás esetében a támogatást igénylő a fejlesztéssel érintett intézmény szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatait a projekt zárásáig köteles módosítani, és a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatainak módosításáról szóló dokumentumot a záró beszámolóban szükséges benyújtani.
- c) A bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei intézmények infrastrukturális fejlesztését és kapacitásbővítését célzó fejlesztések esetében, a projekt tervezésébe és kivitelezésébe kisgyermekellátás területén jártas szakember bevonása kötelező. A *személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről* szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklet 1. rész 2. Bölcsőde B)-C) pontja tartalmazza a képesítési előírásokat és az ott nevesített képesítési

előírással rendelkező személy minősül a kisgyermekellátás területén jártas szakembernek, aki jelenleg vezetőként, vagy szaktanácsadóként bölcsődében dolgozik, vagy igazolni tudja, hogy 2015-ben még ott dolgozott. A kisgyermekellátás területén jártas szakember bevonásával kapcsolatban a Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet Főigazgatóságához (a továbbiakban: CSINI) szükséges fordulni, amennyiben a támogatást igénylő részére nem áll rendelkezésre megfelelő szakember. Ebben az esetben a CSINI által kiküldött levelet a megalapozó dokumentumhoz szükséges csatolni. A kisgyermekellátás területén jártas szakembernek a projekthez csatolt valamennyi tervet, eszközlístát és szakmai megalapozó dokumentumot, egyetértő aláírásával kell ellátnia, valamint a projekt záró beszámolóhoz a kisgyermekellátás területén jártas szakember együttműködéséről emlékeztető benyújtása szükséges. A megalapozó dokumentum mellékleteként szükséges benyújtani:

- a projektgazda és a kisgyermekellátás területén jártas szakember projekt tervezésében és kivitelezésében történő részvételére vonatkozó megállapodást,
- a kisgyermekellátás területén jártas szakember önéletrajzát, valamint
- CSINI levelét, amennyiben releváns.

d) Férőhely bővítése nem kötelező.

e) Kapacitásbővítést célzó fejlesztés esetén kizárólag olyan projekt nyújtható be, ahol igényfelméréssel igazolt a bölcsőde kapacitásbővítésének szükségessége. A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:

- a beruházással érintett település bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát;
- a beruházással érintett település vonzáskörzetének bölcsődei, valamint a 3 éven aluli gyermekek ellátását biztosító egyéb szolgáltatással való ellátottságát. Ebben az esetben az igényfelmérésbe bevont település(ek)nek nyilatkozni szükséges arról, hogy nem kíván(nak) kapacitást bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott.
- a település összes bölcsődei intézményének férőhelyeit, kapacitás kihasználtságukat az elmúlt 3 év tekintetében;
- a bölcsődebe férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát (az elmúlt 3 évben, ha releváns⁵);
- a bölcsődei szolgáltatásra vonatkozó folyamatban lévő fejlesztéseket, továbbá
- a 3 éven aluliak számának alakulását az elmúlt 3 évben és az egyéb, 3 éven aluli gyermekek számára biztosított ellátási formákat, azok férőhelyszámát.

Nem támogatható az a férőhelybővítést célzó projekt, amelyben a kapacitásbővítés szükségessége nem alátámasztott. Valamennyi szempontot szükséges bemutatni, azonban nem kizáró ok, ha nem minden szempontra teljesül az alátámasztottság.

f) Kapacitásbővítést célzó fejlesztés esetén a minimális kapacitásbővítés mértéke – a projekt benyújtása szerinti kiinduló állapothoz képest, intézményi szinten – legalább egy, az MSZE24210-1:2012 építészeti szabványnak megfelelő bölcsődei csoportszoba létrehozása. A kapacitásbővítés projektszinten értelmezendő, azaz több telephelyre irányuló fejlesztés esetén elegendő egy telephelyen megvalósítani a kapacitásbővítést. Ingatlankiváltással egybekötött fejlesztés esetén is biztosítani szükséges, hogy a kiváltott telephelyhez képest a fejlesztés eredményeképpen minimum egy, az MSZE 24210-1:2012 építészeti szabványnak megfelelő bölcsődei csoportsobával való tényleges bővítés valósuljon meg.

g) A bölcsőde helyiségeire előírt követelmények megfelelnek, ha az épület megfelel a létesítésére, kialakítására vonatkozó nemzeti szabványban rögzített, vagy a nemzeti szabvánnyal azonos, továbbá azzal egyenértékű építési és műszaki előírásoknak, azzal az eltéréssel, hogy a bölcsődei csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3,0 m²/fő. Azt, hogy a fejlesztéssel megvalósuló épület létesítése, kialakítása mely építési és műszaki előírásoknak felel meg, a műszaki dokumentációhoz mellékletként csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. A bölcsődei helyiségek kialakítására vonatkozó előírások megtalálhatóak a MSZE 24210-1:2012 előszabványban, az OTÉK-ban, és az ágazati jogszabályban. Vannak azonban olyan paraméterek, amelyek a fenti szabályzók közül többen is megtalálhatóak. Ezek közül választhat a tervező és szükséges nyilatkozatot tennie arról, hogy mely szabályzóra támaszkodott az adott helyiség tervezésekor.

h) A bölcsőde alapfeladatain túli szolgáltatás (kizárólag játszócsoport és időszakos gyermekfelügyelet) abban az esetben támogatható, amennyiben a szolgáltatás a bölcsőde

⁵ Ha a bölcsőde legalább 3 éve működik az elmúlt 3 év, ha rövidebb ideje, a rendelkezésre álló adatokat kérjük bemutatni.

alapfeladatát nem veszélyezteti és a szolgáltatás térítési díja a szolgáltatás önköltségét meg nem haladó mértékű.

- i) Járműbeszerzés kizárólag a társulás keretében megvalósuló projektek tekintetében és csak a kapacitásbővítéssel (új férőhelyek létesítésével) járó fejlesztések esetében támogatható. Projektenként legfeljebb egy darab 15 személyes kisbusz beszerzésére van lehetőség, maximum bruttó 15 millió Ft/db értékben. Kizárólag új jármű beszerzése támogatható, és a jármű beszerzés egyedül hivatalos magyarországi márkakereskedői hálózattól megengedett! Kisbusz beszerzése esetén az alapfelszereltségen kívül egy garnitúra téligumi, légkondicionáló berendezés, valamint biztonsági gyerekülések beszerzése támogatható, amelyek a beszerzett gépjármű vételárába beleszámítanak. A járműbeszerzést a megalapozó dokumentumban szükséges indokolni.

B. Fenntartóra vonatkozó szabályok:

- a) A felhívás 4.1. fejezetének c) – h) pontjában felsorolt támogatást igénylő szervezet abban az esetben jogosult támogatásra, ha rendelkezik a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény 97.§ szerinti ellátási szerződéssel.
- b) Amennyiben a projekt tárgya új bölcsőde létesítése, úgy közös nyilatkozatban vállalja – a 4.1. fejezet c) – h) pontjában felsorolt – projektgazdai kör és az önkormányzat, hogy a projekt támogatása esetén ellátási szerződést kötnek, a beruházás megvalósítását követően (a záró beszámoló elfogadása előtt) az önkormányzati feladatellátásban való közreműködésről. Az ellátási szerződés keretében meghatározásra kerül az az időszak, amelyre a szerződést kötötték, de az nem lehet kevesebb, mint a kötelező fenntartási időszak (5 év).
- c) A felhívás 4.1. fejezetének c) – h) pontjában felsorolt szervezetek esetében – amennyiben rendelkeznek ellátási szerződéssel – infrastrukturális fejlesztés saját tulajdonú ingatlanon is támogatható.

3.2.3. Mini bölcsődére vonatkozó szabályok

A. Fejlesztésre vonatkozó szabályok:

- a) A mini bölcsőde működtetéséhez biztosítani kell egy csoportszobát (megfelelő berendezéssel, eszközökkel, bútorokkal, játékokkal⁶ és a csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3,0 m²/fő), egy fürdőszobát (a korosztálynak megfelelő berendezésekkel), egy öltözővel egybekötött átadót a gyermekek számára.
- b) Az egységes óvoda-bölcsőde, vagy a családi napközi a 3 éven aluli gyermekek ellátása esetében mini bölcsődévé történő átalakítása esetén a támogatást igénylő a fejlesztéssel érintett intézmény/szolgáltatás szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatait a projekt zárásáig köteles módosítani, és a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatainak módosításáról szóló dokumentumot a záró beszámolóban szükséges benyújtani.
- c) Amennyiben a mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, abban az esetben az udvaron elkülönítetten kell egy játszó részt kialakítani a 3 éven aluli gyermekek számára.
- d) A mini bölcsőde létesítéséhez irányadónak az OTÉK-ot kell tekinteni,
- e) Új épület építésére az alábbi esetekben kerülhet sor:
- Új épület építése új intézmény létesítése esetén:
 - o ha a támogatást igénylő nem rendelkezik a mini bölcsőde létesítéséhez szükséges épülettel, vagy
 - o ha rendelkezik a szükséges épülettel, de az nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van.
 - Új épület építése lehetséges már működő bölcsődei intézmény fejlesztése esetén:
 - o ha az épület, amelyben jelenleg is működik bölcsőde, de a fejleszteni kívánt mini bölcsőde az épületben, telekhatáron belül nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van, és a támogatást igénylő a mini bölcsőde befogadására alkalmas más épülettel nem rendelkezik.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan nem bővíthető, gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan

⁶ A mini bölcsődében szükséges minimális eszközök és felszerelések jegyzéke, valamint az eszközlista a mellékletben található

életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát ÁNTSZ igazolással (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja.

- j) A mini bölcsőde infrastrukturális fejlesztését és kapacitásbővítését célzó fejlesztések esetében, a projekt tervezésébe és kivitelezésébe kisgyermekellátás területén jártas szakember bevonása kötelező. *A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklet I. rész 2. Bölcsőde B)-C) pontja* tartalmazza a képesítési előírásokat és az ott nevesített képesítési előírással rendelkező személy minősül a kisgyermekellátás területén jártas szakembernek, aki jelenleg vezetőként vagy szaktanácsadóként bölcsődében dolgozik, vagy igazolni tudja, hogy 2015-ben még ott dolgozott. A kisgyermekellátás területén jártas szakember bevonásával kapcsolatban a CSINI-hez szükséges fordulni, amennyiben a támogatást igénylő részére nem áll rendelkezésre megfelelő szakember. Ebben az esetben a CSINI által kiküldött levelet a megalapozó dokumentumhoz szükséges csatolni. A kisgyermekellátás területén jártas szakembernek a projekthez csatolt valamennyi tervet, eszközlistát és szakmai megalapozó dokumentumot, egyetértő aláírásával kell ellátnia, valamint a projekt záró beszámolóhoz a kisgyermekellátás területén jártas szakember együttműködéséről emlékeztető benyújtása szükséges. A megalapozó dokumentum mellékleteként szükséges benyújtani:
- a projektgazda és a kisgyermekellátás területén jártas szakember projekt tervezésében és kivitelezésében történő részvételére vonatkozó megállapodást,
 - a kisgyermekellátás területén jártas szakember önéletrajzát, valamint
 - a CSINI levelét, amennyiben releváns.
- f) Kapacitásbővítést célzó fejlesztés esetén kizárólag olyan projekt nyújtható be, ahol igényfelméréssel vagy a jogszabályban meghatározott törvényi kötelezettség teljesítésével igazolt a mini bölcsőde szükségessége, A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:
- a tervezett ellátási területen működik-e napközbeni kisgyermekellátást szolgáló intézmény, szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevőknek.
 - az újonnan induló ellátás esetében az igényfelmérést a mini bölcsődét potenciálisan igénybe vevők számáról kell elkészíteni és bemutatni.

Nem támogatható az a férőhelybővítést célzó projekt, amelyikben a kapacitásbővítés szükségessége nem alátámasztott. Valamennyi szempontot szükséges bemutatni, azonban nem kizáró ok, ha nem minden szempontra teljesül az alátámasztottság.

B. Fenntartóra vonatkozó szabályok:

- a) A felhívás 4.1. fejezetének c) – h) pontjában felsorolt támogatást igénylő szervezet abban az esetben jogosult támogatásra, ha rendelkezik *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 97.§* szerinti ellátási szerződéssel.
- b) Amennyiben a projekt tárgya új mini bölcsőde létesítése, úgy közös nyilatkozatban vállalja – a 4.1 c) – h) pontban felsorolt – projektgazdai kör és az önkormányzat, hogy a projekt támogatása esetén ellátási szerződést kötnek, a beruházás megvalósítását követően (a záró beszámoló elfogadása előtt) az önkormányzati feladatellátásban való közreműködésről. Az ellátási szerződés keretében meghatározásra kerül az az időszak, amelyre a szerződést kötötték, de az nem lehet kevesebb, mint a kötelező fenntartási időszak (5 év).
- c) A felhívás 4.1. fejezetének c) – h) pontjában felsorolt szervezetek esetében – amennyiben rendelkeznek ellátási szerződéssel – infrastrukturális fejlesztés saját tulajdonú ingatlanon is támogatható.

3.2.4. Családi bölcsődére vonatkozó szabályok

A. Fejlesztésre vonatkozó szabályok:

- a) A családi bölcsőde működtetéséhez szükséges egy olyan csoportszoba, amelynek alapterülete gyermekenként legalább három négyzetméter és olyan eszközökkel, bútorok, játékokkal kell felszerelni⁷, amelyek a 3 éven aluli gyermekek igényeinek megfelelő.
- b) Családi napközi családi bölcsődévé történő átalakulása esetén a támogatást igénylő a

⁷ A családi bölcsődében szükséges eszközlista a mellékletben található

fejlesztéssel érintett szolgáltatás szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatait a projekt zárásáig köteles módosítani, és a szolgáltatói nyilvántartásban bejegyzett adatainak módosításáról szóló dokumentumot a záró beszámolóban szükséges benyújtani.

- c) Új épület építésére az alábbi esetekben kerülhet sor:
- Új épület építése új szolgáltatás létesítése esetén:
 - o ha a támogatást igénylő nem rendelkezik a családi bölcsőde létesítéshez szükséges épülettel, vagy
 - o ha rendelkezik a szükséges épülettel, de az nem bővíthető, gazdaságosan átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető vagy életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van.

Azt a tényt, hogy valamely ingatlan nem bővíthető, gazdaságosan átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető, tervezői nyilatkozattal szükséges igazolni, illetve az ingatlan életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotát ÁNTSZ igazolással (jegyzőkönyvvel) vagy statikai szakvéleménnyel vagy Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással szükséges alátámasztani, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja.

- d) Kapacitásbővítést célzó fejlesztés esetén kizárólag olyan projekt nyújtható be, ahol igényfelméréssel igazolt a családi bölcsőde kapacitásbővítésének szükségessége. A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:
- a tervezett ellátási területen működik-e napközbeni kisgyermekellátást szolgáló intézmény, szolgáltatás. Ha igen, a már működő szolgáltatások milyen kapacitással állnak rendelkezésre az igénybevevőknek.
 - az újonnan induló szolgáltatás esetében az igényfelmérést a családi bölcsődei szolgáltatást potenciálisan igénybe vevők számáról kell elkészíteni és bemutatni.

Nem támogatható az a férőhelybővítést célzó projekt, amelyben a kapacitásbővítés szükségessége nem alátámasztott. Valamennyi szempontot szükséges bemutatni, azonban nem kizáró ok, ha nem minden szempontra teljesül az alátámasztottság.

B. Fenntartóra vonatkozó szabályok:

- a) Családi bölcsődét **csak egyházi és nem állami fenntartó hozhat létre.**

3.2.5. Óvodára vonatkozó szabályok

A. Fejlesztésre vonatkozó szabályok:

- a) Férőhely bővítése nem kötelező, kivéve a c) pontban megfogalmazott esetet.
- b) A projekt keretében lehetőség van új óvodai intézményegység, vagy új óvodai feladatellátási hely létrehozására férőhelybővítés keretében a csoportszobákra vonatkozó előírások figyelembevételével.
- c) Az Nkt. 8. § alapján a gyermek hároméves korától kötelező az óvodai nevelés. Van olyan település, ahol férőhelyhiány mutatkozik, így a kötelező óvodáztatás következtében, a férőhelyhiány leküzdése érdekében a köznevelési törvény előírásainak betartása miatt indokolt a kapacitások bővítése. A törvényi előírásoknak való megfelelés érdekében azon települések esetében, ahol férőhelyhiány mutatkozik, a minőségi fejlesztés mellett kötelező új férőhelyek létrehozása is a bemutatott férőhelyhiány függvényében. Férőhelybővítés esetén a következő pontban foglaltak bemutatása szükséges.
- d) Férőhelybővítést célzó fejlesztés esetén kizárólag olyan projekt nyújtható be, ahol igényfelméréssel igazolt az óvodai férőhelybővítés szükségessége. A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:
 - a beruházással érintett település körzet és vonzáskörzet óvodai szolgáltatással való ellátottságát (társulás esetén: a társulás összes településére vonatkozóan vagy csak arra a településre vonatkozóan, ahol a fejlesztés történik);
 - a település körzetének és vonzáskörzetének összes óvodájának vonatkozásában, valamennyi feladatellátási hely férőhelyeit, azok kapacitás-kihasználtságát (a vonzáskörzet részletes bemutatásával, mely települések tartoznak az adott vonzáskörzetbe az igényfelmérés alapján). Ebben az esetben az igényfelmérésbe bevont település(ek)nek nyilatkozni szükséges arról, hogy nem kíván(nak) a településen férőhelyet bővíteni vagy amennyiben igen, a fejlesztések szükségessége megalapozott.
 - a fel nem vett és/vagy elutasított gyerekek számát intézményi szinten;
 - az aktuális évre vonatkozó (hatályban lévő) OSA adatlapok alapján a megadott feladatellátási helyen a gyermekek számának el kell érnie a megadott férőhelyek számának

minimum 80,00%-át. Az adatok alátámasztásához az OSA4TANU adatlap a04t18 tábla (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábla (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként) benyújtása szükséges.

- az óvodába férőhelyhiány miatt fel nem vett gyermekek számát (az elmúlt 3 évben, ha releváns);
- az óvodai végzős csoportokból visszatartott gyerekek számát, statisztikai adatokkal alátámasztva;
- az óvodai feladatellátással kapcsolatban folyamatban lévő fejlesztéseket;
- a 0-6 évesek számának alakulását az elmúlt 3 évben és az egyéb, 0-6 éves gyermekek számára biztosított ellátási formákat, azok férőhelyeinek számát;
- a KEKKH 2015. január 1-jei koréves továbbvitt népességadat kimutatásával, a következő három évben várható óvodaköteles gyermekek számát településre vonatkozóan (aki pl.: 2015-ben 2 éves, az 2016-ban 3 éves lesz, aki 2015-ben 4 éves, az 2016-ban 5 éves lesz, és így tovább);
- a lakosságszám demográfiai előrejelzése és egyéb okok miatti növekedésének bemutatását.

Nem támogatható az a férőhelybővítést célzó projekt, amelyben a férőhelybővítés szükségessége nem alátámasztott. Valamennyi szempontot szükséges bemutatni, azonban nem kizáró ok, ha nem minden szempontra teljesül az alátámasztottság.

- e) Óvodai férőhelybővítés esetén kizárólag olyan fejlesztések támogathatóak, melyek keretében a beruházással érintett feladatellátási helyeken minimum egy új (20 fő befogadására alkalmas) csoportszobával történő óvodai férőhelybővítés valósul meg. Az óvoda helyiségeire előírt követelmények megfelelnek, ha az épület megfelel a létesítésére, kialakítására vonatkozó nemzeti szabványban rögzített, vagy a nemzeti szabvánnyal azonos, továbbá azzal egyenértékű építési és műszaki előírásoknak, azzal az eltéréssel, hogy az óvodai csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2,0 m²/fő. Azt, hogy a fejlesztéssel megvalósuló épület létesítése, kialakítása mely építési és műszaki előírásoknak felel meg, a műszaki dokumentációhoz mellékelteként csatolt tervezői nyilatkozattal kell igazolni. Az óvodai kialakításokra vonatkozó előírások megtalálhatóak a MSZE 24203-1:2012 előszabványban, az OTÉK-ban, és az ágazati jogszabályban. Vannak azonban olyan paraméterek, amelyek a fenti szabályzók közül többen is megtalálhatóak. Ezek közül választhat a tervező és szükséges nyilatkozatot tennie arról, hogy mely szabályzóra támaszkodott az adott helyiség tervezésekor.
- f) Ingatlankiváltás nélküli férőhelybővítés eredményeképpen létesített új óvodai feladatellátási hely, vagy új óvodai intézményegység létesítése esetén is elvárt, hogy minimum 20-20 fő befogadására alkalmas, két csoportszobás óvodai feladatellátási hely létesüljön. A fejlesztés nem eredményezheti új OM azonosítóval rendelkező intézmény létesítését, kivéve a i) pontban nevesített eseteket! Valamennyi kialakított csoportszoba vonatkozásában elvárt, hogy minimum 20 fő befogadására alkalmas legyen.
- g) Nem támogatható az az óvodai intézmény, mely nem vállalja a befogadó-elvű nevelési gyakorlat megvalósítását, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű, vagy a hátrányos helyzetű gyermekek integrált/integrációs nevelését, kivéve a kizárólag gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelést ellátó óvodai feladatellátási helyek fejlesztését. A projektgazda a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt zárásáig módosítani, és azt a záró beszámolóhoz benyújtani köteles.
- h) Új építés akkor lehetséges, ha a támogatást igénylő rendelkezik a szükséges épülettel, de a telekhatáron belüli bővítés a meglévő telephelyen a tervezői nyilatkozat alapján nem lehetséges, vagy a meglévő épület gazdaságos átalakításra alkalmatlan, gazdaságosan nem üzemeltethető (melyet tervezői nyilatkozattal igazol a projektgazda), vagy a meglévő épület életveszélyes/használatra alkalmatlan állapotban van (amelyet a projektgazda ÁNTSZ igazolással (jegyzőkönyvvel), vagy – vizsgálatokkal alátámasztott – statikai szakvéleménnyel vagy Építésügyi Hatóság által kiadott igazolással támaszt alá, melynek kelte korábbi, mint a támogatási kérelem benyújtásának időpontja).
- i) Új OM azonosítóval rendelkező intézményre vonatkozó szabályok:
A fejlesztés nem eredményezheti új OM azonosítóval rendelkező intézmény létesítését. Intézménylétesítéshez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztés kizárólag abban az esetben támogatható, amennyiben:
 - az új intézmény létrehozására az önkormányzati intézkedési tervben foglaltakkal összhangban, az abban foglalt célok, fejlesztések megvalósítása érdekében kerül sor, és

az új intézmény a projekt benyújtásakor működő intézmények összevonását követően, azok jogutódjaként jön létre;

- j) Amennyiben a projekt keretében meglévő intézmények összevonását (jogutódlás) követően új intézmény jön létre, vagy a jogutódlás következtében új feladatellátási hely kerül bevonásra az intézmény meglévő feladatellátási helyei közé, a projektgazda a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati támogatást igénylő esetén működési engedélyét) a projekt zárásáig módosítani köteles, és azt a záró beszámolóban szükséges benyújtani.
- k) Az új építés/kiváltás lehetséges, olyan telken mely az alapító okiratban feladatellátást szolgáló vagyonként, illetve székhelyként/telephelyként még nem szerepel vagy szerepel feladatellátást szolgáló vagyonként, de az épület elbontandó és helyette új épület építendő, vagy meglévő feladatellátási hely mellé új feladatellátási hely/épületrész építendő. Helyrajzi szám változás esetében a kedvezményezett a fejlesztéssel érintett köznevelési intézmény alapító okiratát (nem önkormányzati fenntartók esetén működési engedélyét) a projekt zárásáig módosítani köteles, és azt a záró beszámolóban szükséges benyújtani.
- l) Óvoda esetében a „*Nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról*” szóló 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. mellékletében (1. ÓVODA) meghatározott minimum követelményeknek szükséges teljesülniük a fejlesztés típusától függően, továbbá támogatható az e rendelet mellékletében nem szereplő, de az intézmény pedagógiai programjában meghatározott foglalkozások megtartásához, a nevelő munkához szükséges, és a pedagógusok által használatos eszközök, egyéb eszközök beszerzése. A rendeletben szereplő helyiségek kialakítása csak új építés és bővítés esetén kötelező jellegű.
- m) Amennyiben az intézményben csak minsőgi fejlesztés (felújítás, átalakítás, bővítés) történik férőhelybővítés nélkül, ebben az esetben is szükséges benyújtani az aktuális évre vonatkozó (hatályban lévő) OSA4TANU adatlap a04t18 tábláját (gyermekek száma óvodai feladatellátási helyenként), valamint az OSA2FELH adatlap a02t13 tábláját (férőhelyek száma óvodai feladatellátási helyenként).

B. Fenntartóra vonatkozó szabályok:

- a) A felhívás 4.1. fejezetének d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylő szervezet abban az esetben jogosult támogatásra, ha rendelkezik a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* szerinti köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal. Amennyiben a projektgazda nem helyi önkormányzat, állami intézmény, úgy a fejlesztés támogatásához helyi önkormányzat hozzájárulása szükséges, igazolva azt, hogy férőhelybővítés szükséges és a fejlesztés nem veszélyezteti az önkormányzati fenntartású óvodák hosszú távú fenntarthatóságát.
- b) A felhívás 4.1. fejezetének d)-h) pontjában felsorolt támogatást igénylők esetében közös nyilatkozat tétele szükséges, amelyben a (nem állami, nem önkormányzati, nem nemzeti/kisebbségi önkormányzati) projektgazda és az önkormányzat vállalja, hogy a projekt támogatása esetén köznevelési szerződést kötnek vagy egyoldalú nyilatkozatot nyújtanak be – a beruházás megvalósítását követően – az önkormányzati feladatellátásban való közreműködésről, amely nem lehet rövidebb időtartamú, mint a kötelező fenntartási időszak (5 év).
- c) Nem támogatható olyan nem állami, nem önkormányzati köznevelési intézmény feladatellátási helyeinek fejlesztése, ahol az óvodai felvétel, továbbá az óvodai elhelyezés, fizetési kötelezettséghez kötött (Nkt. 31.§ (2) c).

3.2.6. Műszaki elvárások

1) Energiahatékonysági intézkedések:

A. Meglévő épületet érintő felújítás esetén:

A projekttel érintett építményen végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíteni szükséges az energiahatékonysági korszerűsítés szempontjait az épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése (pl.: utólagos külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje) és/vagy a fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése révén. Jelen Felhívás keretében ezért kizárólag olyan projektjavaslat támogatható, melyben a tárgyi épület az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet [Tanúsítási Kormányrendelet] hatálya alá tartozik, és a lenti pontokban kifejtett beruházások megvalósítását tervezik.

Önálló rendeltetési egység: Az adott épületen belül támogatható funkciót ellátó önálló egységet alkotó épületrész (pl.: több funkciót is ellátó épületkomplexumon belül önálló egységként elhelyezkedő óvoda, stb.)

Beruházási esetek:

- I. Részleges szigetelés nem támogatott a tárgyi felhívásban, csak az egész épület szigetelése támogatható oly módon, hogy a beruházást követően a vizsgált épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába essen a fejlesztést követően.
Ez alól kivétel az az eset, ha az adott épület a teljes határoló felületének több mint 75%-ában a támogatási igény benyújtását megelőzően már felújításra került úgy, hogy az akkor felújított épületrész megfelelt a felújítás engedélyezésének időpontjában hatályos TNM rendelet releváns pontjában megfogalmazott szabályozás szerinti épületszerkezeti értékeknek. Ebben az esetben az adott épület fennmaradó részének felújítása (szigetelése, nyílászáró cseréje) a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában hatályos TNM rendelet 6. § (5) bekezdésének c) pontjában megfogalmazott szabályozás szerint támogatható, amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.
- II. Nyílászáró csere támogatható épület szinten teljes körűen, amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. Amennyiben az épületkomplexumon belül támogatható és nem támogatható funkció is működik, akkor az épület szintű teljes körű nyílászárócsere korszerűsítés költségeiből a támogatható funkciókra jutó költségrész a támogatható, az egyéb funkciókra jutó költségrészt pedig önerőből szükséges finanszírozni.
- III. Nyílászáró csere támogatható részlegesen (pl. az épületen belüli önálló rendeltetési egységet alkotó, támogatott funkciót ellátó helyiség nyílászáróinak cseréje) az alábbiak szerint:
 - a) Nem jelentős felújítás esetén: az önálló rendeltetési egységet alkotó helyiség felújítással érintett szerkezetének (nyílászáróinak) a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet I. részében foglalt követelményeknek kell megfelelnie, amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.
 - b) Jelentős felújítás esetén: amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően.
Jelentős felújítás: a határoló szerkezet (az egész épületkomplexum vonatkozásában) összes felületének legalább a 25%-át érintő felújítás
- IV. Épület szintű fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése támogatható, amennyiben a teljes épület legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. (Egy rossz állapotban lévő épület esetén nagy valószínűséggel külső határoló szerkezet korszerűsítést – lásd I.; II. pont – is el kell végezni ahhoz, hogy ezen feltétel teljesüljön.) Amennyiben nem támogatott funkció is működik az épületkomplexumban, úgy a költségeket arányosítással szükséges szétosztani. Az épület szintű teljes fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítés költségeiből a támogatható funkciókra jutó költségrész a támogatható, az egyéb funkciókra jutó költségrészt pedig önerőből szükséges finanszírozni. Fűtési és/vagy HMV rendszer korszerűsítése esetén az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.
- V. Részleges fűtési rendszer korszerűsítés abban az esetben támogatható, ha csak a támogatható funkciót ellátó önálló rendeltetési egységben történik fűtési rendszer korszerűsítés (jellemzően ilyenek lehetnek a radiátor és/vagy radiátorszelep cserék, helyiség hőmérsékletet szabályozó eszközök beépítése, stb.), amennyiben ezen önálló rendeltetési egység legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik a fejlesztést követően. (Ehhez nagy valószínűséggel legalább az önálló rendeltetési egység külső nyílászáróinak a korszerűsítést – lásd III. pont –, vagy rosszabb esetben az egész épület szigetelését – lásd I. pont – is el kell végezni.) Fűtési rendszer korszerűsítése esetén az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.

B. Meglévő épület bővítése esetén:

A kibővített épületrészt is magában foglaló teljes épületnek kell legalább a Tanúsítási Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esnie a fejlesztést követően.

Az építési-szerelési munkával érintett gépészeti rendszereknek meg kell felelniük a „7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról” 1. melléklet V. részében foglalt követelményeknek, amit tervezői nyilatkozattal szükséges alátámasztani.

C. A beruházások igazolása:

Fejlesztés előtti állapotra: A Tanúsítási Kormányrendelet szerinti energetikai tanúsítványt (amennyiben még nem áll rendelkezésre) el kell készíteni az infrastrukturális fejlesztéssel érintett épületre, vagy önálló rendeltetési egységre legkésőbb a beruházás megkezdését megelőzően.

Fejlesztés utáni állapotra: A megvalósult fejlesztések energetikai hatásait bemutató Tanúsítási Kormányrendelet szerinti energetikai tanúsítványt el kell készíteni legkésőbb a projekt záró kifizetési kérelmének benyújtásáig.

Fenti követelmények alól tervezői nyilatkozat alapján mentesülhetnek az országos műemléki védelem alatt álló, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az energiahatékonysági korszerűsítés legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására.

A felújítás során – az adottságok figyelembe vételével – a zöld infrastrukturális lehetőségeket is ki kell használni, pl.: zöldtető, zöldfal, árnyékoló lombhullató fa telepítése a déli oldalon stb.

2) Azbesztmentesítés:

Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, amelynek költsége elszámolható a projektben. A szórt azbeszt mellett az épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban javasolt és elszámolható a projekt költségvetésében.

3) Közös használatú, vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítása:

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan helyet ad jelen Felhívás keretében fejleszteni kívánt ellátáson túl egyéb szolgáltatásoknak vagy funkciónak, az alábbi módon szükséges az építési, felújítási és kapcsolódó szolgáltatási költségeket arányosítani:

- A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl.: külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott szolgáltatás-/ellátás-nyújtás helyiségének/helyiségeinek alapterülete szerint, tehát az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.
- Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása (közös helyiségek figyelembe vétele nélkül):

$$- \frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Pl.: támogatható helyiség: 30 m², nem támogatható helyiség: 50 m², közös helyiség: 20 m². Közös helyiségre jutó elszámolható költség: $30/(30+50) = 0,375$, a közös használatú helyiségre jutó költség 37,5%-a számolható el a projekt keretében.

- A m² alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.
- Az arányosítás minden kivitelezési költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, beleértve az előkészítés (pl.: tervezési díjak), a szolgáltatások igénybevételének (pl.: műszaki ellenőrzés) és az építés költségeit is: ezek a költségek jelen Felhívás keretében a fenti százalékos arálynak megfelelően számolhatók el.

4) Ingatlankiváltás:

Amennyiben a projekt megvalósítása során ingatlankiváltásra kerül sor, akkor vizsgálni szükséges a kiváltással érintett épületek jövőbeni sorsát. Amennyiben a kiváltott ingatlan hasznosítása során – esetleges értékesítéséből, bérbe adásából, más módon történő hasznosításából – a kérelmezőnél bevétel keletkezik, úgy azzal a projekt részletes kidolgozása során készülő költség-haszon elemzésben számolni szükséges.

5) Akadálymentesítés:

A közszolgáltatást végző, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat⁸ lebonyolító épület/épületrész építése/felújítása során kötelező az akadálymentesítés.

a) Ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás esetén a beruházásnak meg kell felelnie a **projektarányos akadálymentesítés követelményeinek**⁹:

A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. Ez festés/mázolásnál a vakok és gyengénlátók érdekében, a megfelelő szíkontrasztok kialakítását jelenti (nyílászáró tokszerkezeteinek falfelülettől és/vagy ajtólaptól eltérő színű mázolása). Elektromos hálózat teljes felújításánál pl.: a helyiségek kapcsolóit a mozgáskorlátozottak számára elérhető magasságba kell áthelyezni. Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.

A fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a projekt keretében biztosítani kell **az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének** az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.

Amennyiben az épület műszaki-fizikai adottságai miatt az akadálymentes mellékhelyiség a földszinten nem alakítható ki, úgy azt egyéb épületszinten kell kialakítani. Ebben az esetben meg kell oldani az épületszintek közötti akadálymentes közlekedést is. Az akadálymentes mellékhelyiség földszinten történő kialakíthatóságának műszaki-fizikai akadályairól rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő által kiadott indokolást kell benyújtani.

A tervezés és megvalósítás során kötelező az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet (a továbbiakban: OTÉK) előírásainak betartása. Az előírások betartásához és a kivitelezéshez ajánlasként a Felhívás mellékletét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” c. dokumentum nyújt segítséget.

Az akadálymentesítés részleges kialakítása kizárólag csak abban az esetben lehetséges, amennyiben a műszaki adottságok alapján nem megfelelően biztosítható a fejlesztés akadálymentes kialakítása, erről a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek és tervezőnek együttesen szükséges nyilatkoznia.

E követelmény alól mentesülhetnek, az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek (bármely fogyatékosági csoport számára tervezett beavatkozás esetén). Továbbá az általános hatáskörű építési igazgatás által kiadott építési engedélyben foglaltak szerint a helyi védelem alatt álló objektumok; de ezek esetében is törekedni kell az akadálymentesítésnek legalább részleges, az örökségi értékek sérelme nélkül elérhető szintű megvalósítására. A részletesebb szabályokat a jelen Felhívás mellékletét képező „Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében” című dokumentum tartalmazza.

Amennyiben a projektben csak eszközbeszerzés történik, az akadálymentesítés nem kötelező. Amennyiben az akadálymentesítés nem releváns, abban az esetben vagy a műszaki dokumentációk között tervezői nyilatkozattal vagy a támogatást igénylő nyilatkozatával szükséges ezt igazolni.

⁸ Jelen pontban a közszolgáltatás fogalmába a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv 4. § f) pontjában megadott meghatározások mindegyike beleértendő.

⁹ A közhasználatú épületek mindenki által használható részeiben.

A fejlesztések során alkalmazható a funkcionális akadálymentesítés is: Amennyiben az intézményekben minden neveléshez kapcsolódó funkció elérhető a földszinten, abban az esetben az emeletre való feljutást nem szükséges akadálymentesen kialakítani (pl: amennyiben a földszinten található csoportszobák egyike akadálymentesen elérhető, nem szükséges lift kialakítása az emeleti csoportszobák elérhetőségéhez. Amennyiben egy nevelési funkció, például tornaszoba/logopédiai szoba az emeleten van, úgy biztosítani szükséges a feljutást).

- b) **Új építés esetén teljeskörű (nem projektarányos) komplex akadálymentesítést kell megvalósítani.**

Az építési-műszaki tervdokumentáció akadálymentesítés szempontjából releváns részének az OTÉK előírásainak kell megfelelni.

Felújítás, bővítés, átalakítás és új építés esetén egyaránt csak olyan projektjavaslatok valósíthatók meg, amelyek építési engedélyezési tervdokumentációja, illetőleg az alapján, az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és végrehajtható építési engedélye megfelel a hatályos OTÉK előírásainak. Az építési szabályoknak való megfelelést az építésügyi hatóság által kibocsátott jogerős és hatályos építési engedély bizonyítja.

- c) **Rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő bevonása** szükséges az infrastrukturális fejlesztést (ingatlan felújítás, bővítés, átalakítás, új építés) tartalmazó projektek esetében az akadálymentes előírásoknak való megfelelés és a megfelelő kivitelezés érdekében. A projekt műszaki előkészítésében, a tervezés során és a projekt műszaki megvalósításában is szükséges bevonni a rehabilitációs környezettervező szakmérnököt/szakértőt.

A tervezés során a műszaki dokumentumok részeként akadálymentesítési tervfejezetet kell benyújtani. A fejezetnek ki kell térni a jelenlegi állapot bemutatásra és fennálló problémákra hozzáférési szempontból, valamint be kell mutatni probléma megoldására tervezett minden akadálymentesítésre irányuló fejlesztést, lépést (beleértve pl.: az ügyfélfívó rendszert, a honlap akadálymentesítését) továbbá a fejezet végén nyilatkozni szükséges arról, hogy a tervezett fejlesztés megfelel az akadálymentesítés követelményeinek. A fejezetnek továbbá szükséges kitérni az egyetemes tervezés elveinek bemutatására, arra, hogy a létesítmények, a térhasználat, a közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit. A tervfejezetet a tervezőnek és a rehabilitációs környezettervező szakmérnöknek/szakértőnek is szükséges aláírnia.

A kivitelezés végén a rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök által aláírt nyilatkozatot szükséges benyújtani az akadálymentesítés megvalósulásáról a záró beszámolóban. (A nyilatkozatban szükséges kitérni arra, is, hogy ha van eltérés a tervezetthez képest.)

3.2.7. Mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások

A projekt ütemezett megvalósítása érdekében mérföldköveket kell meghatározni a projekt céljának elérése érdekében. A mérföldkö a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott szakaszban várhatóan elszámolni kívánt költségek mértékét is.

A támogatást igénylő által a költségvetésben betervezett tevékenységek, illetve elszámolható költségek áthúzódhatnak a mérföldköveken.

A **150 millió Ft összköltséget meghaladó építési beruházást tartalmazó projekt esetében** legalább 7, de legfeljebb 8 mérföldkövet kell meghatározni.

A **150 millió Ft összköltséget el nem érő építési beruházást tartalmazó projekt esetében** legalább 6, de legfeljebb 8 mérföldkövet kell meghatározni.

Csak eszközbeszerzést tartalmazó projekt esetén legalább 1, de legfeljebb 5 mérföldkövet szükséges betervezni.

Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

a) Projekt előkészítése:

1. mérföldkö:

A megvalósítás első mérföldköve a projekt előkészítési dokumentáció teljes körű teljesítése. A Támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **nyolcadik hónap utolsó munkanapjáig** be kell tervezni egy olyan mérföldkövet, amellyel teljesül a kivitelezés megkezdéséhez szükséges összes, tervekészítésre vonatkozó jogszabályi elvárás, a szükséges hatósági engedélyezési folyamatok lezárásával együtt.

A mérföldkö teljesítéséhez kapcsolódóan az alábbiak benyújtása szükséges:

- Engedélyköteles beruházás esetén: a jogerős építési engedély és az engedélyező hatóság által elfogadott teljes engedélyezési szintű tervdokumentáció.
- Tervezői/statikus nyilatkozatok, igazolások új épület építése, funkcióváltás esetén (amennyiben releváns)
- Nyilatkozat a kiváltott ingatlan hasznosításáról (amennyiben releváns)
- Beruházásra vonatkozó tervezői költségbecslés,
- Fajlagos költségkimutatás a mellékelt Excel táblázat alapján
- Akadálymentesítésről szóló tervfejezet: a tervdokumentáció mellé/külön fejezetként csatolni szükséges a rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő és a tervező közös fejezetét, nyilatkozatát az akadálymentesítésről (amennyiben releváns)
- Energiatanúsítvány a megújításra kerülő épületről (amennyiben releváns)
- Arányosítás alátámasztására készített kimutatás (amennyiben releváns)
- Költség-haszon elemzés (amennyiben releváns)
- A projekt klímakockázati elemzése, kockázatkezelési terve, környezeti állapotfelmérés (amennyiben releváns)
- A támogatást igénylő nyilatkozata, a projekt valamennyi környezeti, esélyegyenlőségi jogszabálynak való megfelelésről továbbá arról, hogy a projektnek a környezetének ökológiai állapotára, a vizek állapotára és a klímaváltozásra nincs hatása (amennyiben releváns)
- Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről: Az országos műemléki védelem, vagy műemléki jelentőségű területen, illetve műemléki környezetben elhelyezkedő épületek, továbbá a helyi védelem alatt álló objektumok mentesülésére vonatkozó tervezői nyilatkozat (amennyiben releváns)

b) A projekt kivitelezése:

2. mérföldkö:

A kiviteli terveket (amennyiben releváns), valamint a részletes tervezői költségvetést a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **12 hónapon** belül szükséges benyújtani.

Tulajdonviszonyok rendezése (amennyiben releváns): A projekt megvalósítási helyszínére vonatkozó tulajdonjogi kérdéseket, adás-vételt, bérleti szerződést, per-, és igénymentesség igazolását, a kiváltott ingatlan tulajdoni lapja stb. az ÁÚF 7. fejezetében foglalt előírásoknak megfelelően legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **12 hónapon** belül szükséges rendezni.

Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására c. dokumentum véglegesítése (amennyiben releváns): Amennyiben a projekt konzorciumi formában valósul meg, legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **12 hónapon** belül szükséges véglegesíteni a konzorciumban résztvevők körét és a megvalósításra vonatkozó konzorciumi megállapodást valamennyi konzorciumi tag által aláírni.

3. mérföldkö:

Közbeszerzés lefolytatása: A kivitelezésre és/vagy eszközbeszerzésre vonatkozó közbeszerzést a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított **18 hónapon** belül szükséges lezárni.

4. mérföldkö - 6. mérföldkö:

A **150 millió Ft összköltséget meghaladó építési beruházást** tartalmazó projekt esetében a kivitelezési munkálatokról (pl.: építés, felújítás, bővítés) a beruházás **50%-os, 75%-os és 100%-os** készültségi szintjénél egy-egy önálló teljesítési mérföldköként jelentení szükséges.

A **150 millió Ft összköltséget el nem érő építési beruházást** tartalmazó projekt esetében elegendő két mérföldkö tervezése is, a kivitelezés **50%-os és 100%-os** készültségi fokánál.

Benyújtandó dokumentumok: műszaki ellenőr beszámolója, fotódokumentáció, teljesítés igazolások, stb.

7. mérföldkő:

Eredményességmérési keret indikátor teljesítése: Tekintettel arra, hogy a felhívás eredményességmérési keretre vonatkozó indikátor teljesítését is előírja, az indikátorhoz tartozó tevékenység – valamint az indikátor célérték – teljesüléséről a kedvezményezettnek az adott tevékenység megvalósításáról jelentést kell tennie.

Benyújtandó dokumentumok: a vonatkozó indikátor adatlapján megjelölt igazolás.

8. mérföldkő:

A teljes projekt fizikai befejezését is szükséges önálló mérföldkőként betervezni.

Benyújtandó dokumentumok: műszaki ellenőr beszámolója, fotódokumentáció, teljesítés igazolások, egyéb projektzárást igazoló dokumentumok (pl.: kifizetést igazoló bankkivonat, stb.), záró kifizetési igénylés.

Amennyiben a projekt eredményességmérési keretre vonatkozó indikátort is vállalt – *Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma* –, ezen tevékenység legkésőbbi megvalósítási határideje **2018. október 31.** lehet az OP teljesítmény céljának az elérése érdekében. A vonatkozó teljesítést mérföldkőként szükséges betervezni a projekt végrehajtásába. Amennyiben az indikátor teljesítése egybeesik a kivitelezés fizikai befejezésével, a két mérföldkő összevonható. Az indikátor értékéről a kedvezményezettnek a Közreműködő Szervezet felé a megadott dátumig jelentést kell tennie függetlenül attól, hogy a teljes projekt zárásra került-e, vagy még folyamatban van a megvalósítása.

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni, valamint kifizetési kérelmet kell benyújtani a Közreműködő Szervezethez.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

3.3. A projektvégrehajtás időtartama

3.3.1. A projekt megkezdése

A felhívásra benyújtható megkezdett projekthez igényelt támogatási kérelem, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8.6.1. pontja tartalmazza.

Megkezdett projekt abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a következő feltételeknek együttesen megfelel:

- támogatási igény benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnek,
- nem regionális beruházási támogatási kategória szerint igényel támogatást.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.3.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a Támogatási Szerződés hatályba lépéséig nem kezdődött meg, úgy a Támogatási Szerződés hatályba lépését követően legfeljebb **24 hónap** áll rendelkezésre.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatási Szerződésben meghatározottak szerint, a Felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezése napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF c. dokumentum 8.6.2. pontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2020. december 31.

Amennyiben a projekt eredményességmérési keretre vonatkozó indikátort is vállalt – *Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma* –, ezen tevékenység legkésőbbi megvalósítási határideje **2018. október 31.** lehet az OP teljesítmény céljának az elérése érdekében. A vonatkozó teljesítést mérföldkőként szükséges betervezni a projekt végrehajtásába. Az indikátor értékéről a kedvezményezettnek a Közreműködő Szervezet felé a megadott dátumig jelentést kell tennie függetlenül attól, hogy a teljes projekt zárásra került-e, vagy még folyamatban van a megvalósítása.

3.4. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.4.1. A projekt területi korlátozása

A megvalósítás helyszíne a kevésbé fejlett régiók vonatkozó terület-specifikus melléklet szerinti megyéjének a települései, kivéve a megyei jogú városok területe.

3.4.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok)nak az ÁÚF c. dokumentum 7. pontjában foglaltaknak megfelelően **rendezett tulajdoni viszonyait, valamint per- és igénymentességét** a támogatást igénylő biztosítja, igazolja – az ÁÚF vonatkozó rendelkezéseitől eltérően – **legkésőbb a projekt tartalmi-műszaki fejlesztési szakaszának lezárásáig (a második mérföldkő teljesítéséig).**

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.5. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.5.1. Indikátorok

Indikátor neve	Mértékegység	Célérték 2018. október 31.	Célérték Projekt zárás	Azonosító
Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db			PO20
Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db			PO21
Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db			PO27
Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db			PO03

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatási szerződésben.

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektre a támogatási szerződésben meghatározott érték 75%-át, a támogatás csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett – a vis maior esetét kivéve – a támogatás arányos részét, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni.

Az indikátorréválások csak akkor fogadhatóak el, amennyiben azok az indikátorok számításához használandó kötelező módszertan alapján kerültek meghatározásra.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az indikátor egyben a Felhívás 3.2 fejezete szerinti műszaki-szakmai tartalom részét képezi, a támogatási szerződésben szereplő tervérték csökkenése esetén a műszaki-szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó, a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 1. mellékletének 65.4 pont c) alpontjában részletezett szabályozást alkalmazzuk.

3.5.2 Szakpolitika mutatók

Nem releváns.

3.5.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Nem releváns.

3.6. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projekt befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

3.7. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF c. dokumentum 6. fejezete tartalmazza.

3.8. Önerő

A támogatást igénylőnek legalább a projekt összköltségének az igényelt támogatási összeggel csökkentett részét kitevő önerővel kell rendelkeznie. Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszeréből származó egyéb támogatásból állhat. Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybe vett, állami támogatást nem tartalmazó forrás minősül.

Az **önerő rendelkezésre állását a támogatási kérelem benyújtásakor** a támogatást igénylőnek **nyilatkozzatall** – kiemelt eljárásrend keretében megvalósuló projektek kivételével helyi önkormányzatok, önkormányzati társulások esetén a támogatást igénylői nyilatkozaton felül képviselő-testületi, társulási tanácsai határozattal, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt, a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozatával, költségvetési szervek esetén pedig a támogatást igénylői nyilatkozaton felül az irányító szerv vezetőjének nyilatkozatával a saját forrás biztosításáról –, míg **legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásakor** (ideértve az előlegigénylését is) az ÁÚF c. dokumentum 8.5. pontjában meghatározott módon és formában kell igazolnia.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 61. cikke szerinti, a befejezést követően nettó bevételt termelő projektek, valamint a 65. cikk (8) bekezdése szerinti, a végrehajtásuk során nettó bevételt termelő projektek esetén a költség haszon elemzés eredményeként megállapított megtérülő projektköltség alapján meghatározott önerő – ezirányú külön kérelem nélkül, jelen felhívásra benyújtott támogatási kérelem alapján – központi költségvetési forrásból megtérítésre kerül az alábbi szervezetek részére:

- a) a központi költségvetési szerv,

- b) a helyi önkormányzat és
- c) az önkormányzati társulás.

Az önerő támogatásra vonatkozó igényt a támogatási kérelemben a projekt forrásai vonatkozásában megadandó információk között kell szerepeltetni.

Az önerő-támogatás feltételei a támogatási szerződésében kerülnek meghatározásra.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

Amennyiben jelentkezni kíván a Felhívásra, kérjük a következő információkat vegye figyelembe.

4.1 Támogatást igénylők köre

Jelen Felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be az intézmények fenntartói/ fenntartói jogok gyakorlását ellátó szervezet vagy az az ingatlanok tulajdonosai amennyiben az alábbi támogatást igénylők körébe tartoznak:

- a) Központi költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 31);
- b) Helyi önkormányzatok és társulásaik (GFO 321, 327);
- c) Országos és helyi nemzetiségi önkormányzatok és társulásaik (GFO 351, 353, 371, 373);
- d) Egyházi jogi személy (továbbiakban: egyház) (GFO 55);
- e) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 529, 563, 565, 569);
- f) Közalapítvány (GFO 561);
- g) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 57; GFO 599);
- h) Önkormányzat többségi tulajdonában lévő vállalkozások (GFO 11¹⁰).

A támogatási kérelmet benyújthatja az intézmény fenntartója, amennyiben a lehetséges támogatást igénylők körébe tartozik: Ha az intézmény fenntartója különbözik az intézménynek hely adó ingatlan tulajdonosától, abban az esetben az ingatlan tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata szükséges.

Amennyiben bérelt ingatlanon történik a fejlesztés a támogatási kérelem benyújtására kizárólag a fenntartó jogosult. Ebben az esetben a bérelt ingatlan tulajdonosa a támogatást igénylők körén kívül is eshet.

Csak eszközbeszerzés tartalmazó támogatási kérelem esetében a kérelem benyújtására csak az intézmény fenntartója jogosult.

A támogatási kérelmet benyújthatja az intézménynek helyt adó ingatlan tulajdonosa, amennyiben a fenntartó a fenti támogatást igénylők körébe tartozik: Ha az intézménynek helyt adó ingatlan tulajdonosa különbözik az intézménynek fenntartójától, abban az esetben az intézmény fenntartójának hozzájáruló nyilatkozata szükséges.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség:

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek a 272/2014 (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklete, A nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről 2014-2020 programozási időszak 3.8.2.5 pontjában meghatározott tevékenységek megvalósítására:

- Megyei önkormányzat (GFO 321);
- Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 57; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

¹⁰ Amennyiben a tulajdoni hányada eléri az 51%-ot.

4.2 Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF 2. fejezetében rögzített Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás azon **támogatást igénylő részére**:

- a) Amely (amennyiben releváns) nem rendelkezik az Esélyegyenlőségi tv. 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban).
- b) Amely (amennyiben releváns) nem rendelkezik az Esélyegyenlőségi tv. 63.§-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.
- c) A férőhelyfejlesztést már meglévő funkcionális helyiségek számának vagy területének csökkentésével kívánja megvalósítani.
- d) Óvoda esetében a 4.1. d) – h) pontban felsorolt fenntartói kör nem jogosult támogatásra, ha nem rendelkezik a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti köznevelési szerződéssel vagy egyoldalú nyilatkozattal¹¹.
- e) Bölcsődei ellátás esetében a 4.1. c) – h) pontban felsorolt fenntartói kör nem jogosult támogatásra, ha nem rendelkezik a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 97.§-a szerinti ellátási szerződéssel.

Az ÁÚF Kizáró okok listáján túl, az alábbi szempontok szerint nem nyújtható támogatás azon **támogatási kérelemre**:

- a) Amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban.
- b) Amely annak a bölcsődének/óvodának a fejlesztésére irányul, amely korábban az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból a bölcsőde/óvoda fejlesztésére – az adott épületre/épületrészre – vonatkozóan támogatásban részesült. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény az intézmény meglévő kapacitásainak bővítésére vagy minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
- c) Amely, olyan óvodának a fejlesztésére irányul amely az adott épületre/épületrészre, hazai forrás keretében támogatásban részesült, vagy folyamatban van a támogatása, kivéve akkor, ha a két projekt fejlesztéseit lehatárolja és ezt a megalapozó dokumentumban bemutatja.

4.3 A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

A támogatási kérelem benyújtási határideje és módja a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

4.4 Kiválasztási kritériumok és a kiválasztási eljárásrend

A Felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 57/A. § (2) standard eljárásrend vonatkozó szabályai alapján, területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az Irányító Hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF c. dokumentum 3. pontjában találhatóak (A támogatási kérelmek elbírálásának módja).

¹¹ A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. § (2) szerint: Ha a vallási közösség a Kormánnyal a köznevelési feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, a nevelési-oktatási intézmény székhelye szerint illetékes kormányhivatal, óvoda esetén a települési önkormányzat részére megküldött egyoldalú nyilatkozatával vállalja az állami, önkormányzati feladatellátásban való közreműködést, valamint kötelezettséget vállal a tanulók felzárkóztatására vonatkozó feladatok ellátására. Az egyoldalú nyilatkozat alapján a kormányhivatal a nevelési-oktatási intézményt felveszi a köznevelés-fejlesztési tervbe. A Magyar Katolikus Egyház az egyoldalú nyilatkozat megtételére nemzetközi szerződés alapján jogosult. Az egyoldalú nyilatkozat megtételére a belső egyházi jogi személy is jogosult.

Jelen Felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a Felhívásban, és azok mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4) pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylők körébe tartozik.

Amennyiben a fenti nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótlatható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az ÁÚF c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótlható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet értelmében a település Helyi Esélyegyenlőségi Programja (HEP) vagy a költségvetési szerv. többségi állami tulajdonban álló jogi személy esélyegyenlőségi terve elkészült.

Amennyiben a fenti hiánypótlatható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/nem felelt meg/részben megfelelt/nem releváns válasszal történik, a megfelelt és nem releváns válasz 1, a nem felelt meg válasz 0, a részben megfelelt válasz 0,5 pontnak számít.

A „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” választ a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania. Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek.

A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség.

Amennyiben a támogatást igénylő a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

Amennyiben az alábbi IH szempontok alapján a kérelem nem éri el a **minimum 8 pontot**, a kérelem támogatásra nem javasolható.

A „nem felelt meg” és „részben megfelelt” válaszok esetén az értékelőnek részletes indoklást kell adnia. „Részben megfelelt” válasz esetén, a szakmai értékelőnek támogatási szerződéskötési feltételt kell szabniuk az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1., 2.2. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az irányító hatóság a támogatási igénylést elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP céljaihoz	
1.1.	A tervezett beruházás hozzájárul a kisgyermekesek, különösen a 3 év alatti gyermekeket nevelő szülők munkaerőpiacra történő visszatéréséhez, ezáltal a foglalkoztatás növeléséhez, és/vagy az óvodai ellátáshoz való jobb hozzáféréshez. A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 4.2. pontjában és az ÁÚF c. dokumentum meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt/Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, igény és kihasználtság	
2.1.	A tervezett beruházás hozzájárul a szűk kapacitások, a túlzsúfoltság felszámolásához, és figyelembe veszi a jövőben várható szükségleteket.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
2.2.	A fejlesztés összhangban van a felhívás céljaival, a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt/Nem felelt meg
2.3.	A projektben elszámolni tervezett tevékenységek megfelelnek a támogatható tevékenységeknek és nem tartalmazzak a Felhívás 3.1.4. pontjában felsorolt nem támogatható tevékenységeket.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt
3.	Megalapozottság	
3.1.	A fejlesztési elképzelés kivitelezhetősége, megvalósíthatósága a rendelkezésre álló információk alapján megítélhető.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt
3.2.	A betervezett mérföldkövek reálisak és a felhívásban rögzített ütemezéssel összhangban vannak.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt
3.3.	A bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastrukturális fejlesztését és kapacitásbővítését célzó fejlesztések esetében a projekt tervezésébe és kivitelezésébe kisgyermekellátás területén jártas szakember bevonásra kerül.	Megfelelt/Nem felelt meg/ Részben megfelelt/Nem releváns
4.	Kockázatok	
4.1.	A fejlesztési elképzelés bemutatásában mérlegelésre került, hogy milyen valós kockázati tényezők veszélyeztetik a fejlesztés megvalósulását, és milyen intézkedések lettek tervezve a kockázatok mérséklésére.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt/Nem releváns
5.	Projekt komplexitása	
5.1.	A projekt infrastruktúrális fejlesztést és eszközbeszerzést tartalmaz.	Megfelelt/Nem felelt meg
5.2.	A projekt ESZA típusú fejlesztésekhez is kapcsolódik/kapcsolódni fog.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
6.	Hatás	
6.1.	Amennyiben a fejlesztéssel érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, a projektgazda vállalja az azbesztmentesítést.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt/Nem releváns
6.2.	A beruházás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet 3. számú mellékletében meghatározott kedvezményezett járásokban és/vagy a 105/2015. (IV. 23.) Kormányrendelet által besorolt kedvezményezett települések egyikén valósul meg.	Megfelelt/Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
7.	Integrált megközelítés	
7.1.	A fejlesztési elképzelés az TOP 5. prioritás ESZA programjaival szinergiában valósul meg.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
8.	Fenntarthatóság	
8.1.	Megalapozottan bemutatott a megvalósított tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) működtetése és fenntartása.	Megfelelt/ Nem felelt meg /Részben megfelelt /Nem releváns
8.2.	A tervezett beruházás nem okozza a zöld területek csökkenését, vagy alacsony CO ₂ kibocsátású technológiák, vagy megújuló energiákat alkalmaz a fejlesztés során.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt /Nem releváns
9.	Esélyegyenlőség	
9.1.	A fejlesztés eredményeként a szolgáltatások hozzáférhetővé válnak, kiegyenlítődnek vagy javulnak a területi különbségek, különösen a szegény családok és a hátrányos helyzetű gyermekek számára.	Megfelelt/ Részben megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
9.2.	A fejlesztéssel érintett intézmény vállalja a befogadó-elvű nevelési gyakorlat megvalósítását, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek integrált/integrációs nevelését, vagy a HH/HHH gyermekek integrációját.	Megfelelt/Nem felelt meg/Nem releváns
10.	Költséghatékonyság	
10.1.	A beruházás költséghatékony módon, reális és takarékos költségvetéssel tervezett.	Megfelelt/Nem felelt meg /Részben megfelelt
11.	Eredményesség	
11.1.	A kérelmező a fejlesztés szempontjából releváns indikátor esetében céltérték vállalást tesz.	Megfelelt/ Nem felelt meg /Részben megfelelt
	Összesen	19

A terület-specifikus értékelési szempontok a **felhívás adott területi egységeire vonatkozó területsspecifikus mellékletében található.**

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak.

5.1 A támogatás formája

Jelen Felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2 A projekt javaslat maximális elszámolható összköltsége

Jelen Felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége a **felhívás területi egységeire vonatkozó területsspecifikus mellékletében kerül szabályozásra.**

5.3 A támogatás mértéke, összege

- a) Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege **a felhívás területi egységekre vonatkozó területspecifikus mellékletében kerül szabályozásra.**
- b) A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100%-a, a Felhívás támogatási jogcímekre vonatkozó szabályainak a figyelembevételével.

5.4 Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető maximális előleg mértéke a megítélt támogatás 25%-a, valamint civil szervezet, egyházi jogi személy kedvezményezett esetén 50%-a, de legfeljebb 300 millió Ft.

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított - elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közszféra szervezet a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 50%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét. A szállító ezt az előleget közvetlenül jogosult igényelni, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 119. §-ában foglaltak figyelembevételével.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közszféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

5.5 Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a Felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek, vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a Felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről – 2014-2020 programozási időszak c. útmutató tartalmazza.

A konzorciumi tagok a projekt keretén belül egymástól anyagot, árut, szolgáltatást, eszközt, immateriális javakat nem vásárolhatnak.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítés költségei

Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége

- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat
- egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat

- egyéb szükséges háttér tanulmányok (pl.: megalapozó dokumentum), szakvélemények (pl.: rehabilitációs környezettervező szakértő/szakmérnök, épületenergetikai szakértő, kisgyermekellátás területén jártas szakember)
- műszaki tervek, kiviteli és tendertervek, ezek hatósági díja
- szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés

Közbeszerzés költsége

- közbeszerzési szakértő díja közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység
- közbeszerzési eljárás díja

Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

Ingatlanvásárlás költségei

Ingatlan bekerülési értéke, vagy ezen belül:

- ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
- kisajátítási terv,
- értékbecslés,
- ügyvédi díj,
- egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
- vezetékjogi kártalanítás.

Ingatlanvásárlás költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a Felhívás 3.1 pontjában felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínéül szolgál.

A lehetséges kedvezményezett település helyi önkormányzatán kívül más szervezet ingatlanvásárlása nem támogatható.

A megvásárolt ingatlan az önkormányzati törzsvagyron részt kell, hogy képezze és a projekt fenntartási időszak végéig nem idegeníthető el.

Ingatlanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség

Terület-előkészítési költség

Építéshez kapcsolódó költségek – átalakítás, bővítés, felújítás esetén beleértve az azbesztmentesítés költségeit is

Építés bekerülési értéke, vagy ezen belül:

- új építés,
- átalakítás,
- bővítés,
- felújítás,
- beüzemelési költségek.

Eszközbeszerzés költségei

- bekerülési érték

Immateriális javak beszerzésének költsége

- szoftver bekerülési értéke

Kármentesítéshez kapcsolódó műszaki beavatkozás költsége

III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Egyéb műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- egyéb mérnöki szakértői díjak (pl.: rehabilitációs környezettervező szakmérnök/szakértő díja megvalósítás alatt)

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

Egyéb szolgáltatási költségek

- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek (pl.: kisgyermekellátás területén jártas szakember díja)

IV. Projekt menedzsment költség: a 272/2014 (XI. 5.) Korm. rendelet a Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről című 5.sz. mellékletének 3.8.2. pontjában, a közszféra szervezetekre vonatkozó speciális előírások figyelembevételével az alábbi költség típusok számolhatók el a projekt menedzsment keretében:

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok

- személyi jellegű egyéb kifizetések
Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

- utazási költség
- helyi közlekedés költségei
- napi díj

Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja

Egyéb projektmenedzsment költség

- projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
- projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

V. Adók és közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

VI. Tartalék

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:

- Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában);
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
- Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség);
- Projektmenedzsment költségek (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. pont értelmében a projekt szakmai megvalósításában közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatóak el.

Az egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező, amennyiben a felhívásban rögzített feltételeknek a projekt megfelel.

Az egyszerűsített elszámolási módok esetében, a költségek felmerülését a kedvezményezettnek nem kell alátámasztania háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem kell vizsgálni. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kedvezményezettnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén/nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie a kedvezményezettnek, viszont a támogatást nyújtó és ellenőrző szervezetek helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

Közbeszerzési eljárás díja egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A költségelszámolás a kedvezményezett által a közbeszerzési eljárások mennyiségének a megadásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével történik a 44/2015. (XI. 2.) a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről MvM rendeletben rögzített díjszabás alapján.

Egyszerűsített elszámolás esetén a kedvezményezett nem köteles elszámolásához/támogatás igényléséhez benyújtani a költség felmerülését alátámasztó dokumentumokat, illetve a NAV felé bejelentett iratmegőrzési helyén sem köteles a kapcsolódó dokumentumokat elkülönítetten tárolni, kezelni. A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költség egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő utazási költségek elszámolása a ténylegesen megtett távolság kiküldetési rendelvénnyel, útnyilvántartáson vagy menetlevéllel történő igazolásával, ezen dokumentumok benyújtásával, és ezen mennyiségek támogató általi ellenőrzésével valósul meg.

A költségelszámolás a következő, hazai jogszabályokban meghatározott egységárak alapján történik:

- Hivatali gépjármű használata esetén: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:
<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.
Az üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.
- Magánszemély saját tulajdonú gépjárművének használata esetén:
A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 82. § (2) bek. alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal havonta közzétett fogyasztási norma szerinti üzemanyagköltség számolható el:
<https://www.nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/uzemanyag/uzemanyagarak>.
Az üzemanyag egységár vonatkozásában a NAV üzemanyag fogyasztási normát tesz közzé havonta, amelynek alkalmazási módját a 60/1992. (IV.1. Korm. Rendelet) rögzíti. Az elszámolandó költségek meghatározása során az előbbi kormányrendeletben előírt fogyasztási normákat kell figyelembe venni.
Továbbá a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. sz. melléklet II. Igazolás nélkül elszámolható költségek fejezete 6. pontja, mely szerint magánszemély saját használatú gépjármű használatakor engedélyezett 9 Ft/km általános normaköltség.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvénnyel, útnyilvántartáson vagy menetlevéllel több projekt menedzsmentjéhez kapcsolódó utazás is szerepel, az érintett dokumentumokon a projektenként felmerülő megtett út elkülönítését megfelelően biztosítani kell.

A projektmenedzsment tevékenység során felmerülő napidíj egységköltség alapján egyszerűsített elszámolás keretében számolható el.

Az egységköltség alapú elszámolás alapja a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló élelmezési költségterítéséről szóló 437/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet, amely a rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén 500 Ft napidíj elszámolását teszi lehetővé.

Az elszámolás a kiküldetési rendelvénnyel bemutatásával történik.

Amennyiben egy kiküldetési rendelvénnyel több projekt projektmenedzsmentjéhez kapcsolódó kiküldetés is megvalósul, a kiküldetési rendelvénnyel jelezni szükséges az érintett projektek regisztrációs számát és a regisztrációs számon az adott projektre eső időráfordítás százalékos mértékét.

Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.8.2 pontjában foglalt előírásokat.

5.6 Az elszámolhatóság további feltételei

Az alábbi gyermekekre/férőhelyekre vonatkozó költségkorlátok betartása kötelező:

	Fejlesztett férőhelyek¹² összes elszámolható építési költségre vonatkozóan	Újonnan létrehozott férőhelyek^{13,14} összes elszámolható építési költségre vonatkozóan
Bölcsőde, mini bölcsőde	nettó 4 000 000 Ft/gyermek	nettó 6 200 000 Ft/gyermek
Családi bölcsőde	nettó 1 000 000 Ft/gyermek	nettó 2 000 000 Ft/gyermek
Óvoda	nettó 2 000 000 Ft/férőhely ¹⁵	nettó 4 000 000 Ft/férőhely

¹² A felújítással, átalakítással érintett férőhelyek feladatellátási helyre/telephelyre értelmezve. Minden olyan fejlesztésre, amelynek nem része új férőhely kialakítása (óvoda esetében 20 férőhelyes csoportszoba, bölcsőde esetében egy csoportszoba) a fejlesztett férőhelyek költségkorlátja érvényes.

¹³ Beleértve az új építéssel járó (férőhelybővítés vagy ingatlankiváltás) férőhelyeket is.

¹⁴ Az újonnan létrehozott bölcsődei férőhelyek összes elszámolható építési költségére vonatkozó korláttal (6 200 000 Ft/gyermek) való kalkulálásakor bölcsőde esetében a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben alapesetként meghatározott 12 fő gyermeklétszámmal szükséges számolni csoportonként; mini bölcsőde esetében 7 gyermekkel; családi bölcsőde esetében 5 vagy 7 gyermekkel, attól függően, hogy a családi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak.

Amennyiben a bölcsődei ellátás és az óvoda fejlesztése egy épületben történik, a közös használatú épületrészek/helyiségek esetén a támogatást igénylő számára kedvezőbb költségkört az irányadó.

5.7 Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölcségtípus	Mértéke az összes elszámolható kölcségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának kölcsége)	5%
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Ingatlan vásárlás	2%
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.)	2%
Műszaki ellenőri szolgáltatás	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%
Tartalék	5%

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Kölcségtípus	A projekt elszámolható kölcségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Infrastrukturális fejlesztés esetén az eszközbeszerzés összege	legfeljebb 25%	-
Tanmedence fejlesztése, bővítése	legfeljebb 20%	-
Járműbeszerzés (kisbusz)	-	bruttó 15 millió Ft/db

Felhívjuk a támogatást igénylők figyelmét, hogy a belső arányok vizsgálata során az előírt korlátok megtartásának ellenőrzése két tizedes jegy pontosságig történik.

Szerződés kötést követően, a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projekt előkészítés és projekt megvalósítás során a projekt keretében **projekt előkészítés, tervezés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, műszaki ellenőri szolgáltatás, valamint a projektmenedzsment tevékenység** elszámolható kölcségei tekintetében, amelyek összes elszámolható kölcsége az átcsoportosítást követően sem haladhatja meg az összes elszámolható kölcség 9,5%-át.

5.8 Nem elszámolható kölcségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható kölcségnek minősül mindazon kölcség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

- A Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó kölcségek
- A projekt céljaihoz nem kapcsolódó eszközbeszerzés kölcségei
- Gépjárműadó, valamint a CASCO és Kötelező Gépjármű Felelősség Biztosítás díja
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési kölcségei
- Használt építőanyag kölcsége

¹⁵ Férőhelyek száma az OSA2FELH adatlap a02t13 táblában feltüntetett adatok alapján.

- f) Forgóeszközök beszerzése, tartós használatot nem biztosító, egyszer használható eszközök beszerzése
- g) Posta és telekommunikációs költségek
- h) Szállás, lakás céljára szolgáló helyiségek kialakítása, fejlesztésének költsége
- i) Lakáscélú ingatlan vásárlása
- j) Saját teljesítés (kivéve: az 5.5. pontban felsorolt költségeket)
- k) Ingatlan és eszköz lízing, bérlet (kivéve: projektmenedzsment költség);
- l) Jutalékok és osztalék, profit kifizetése
- m) Értékcsökkenés
- n) Természetbeni hozzájárulások
- o) Rendezényszervezés
- p) Reprezentációs költségek
- q) Banki és pénzügyi költségek
- r) Rezszi, közvetett költségek

5.9 Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.9.1 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

6. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Kötelezően csatolandó, hiánypótolható mellékletek:

Ami a projekt elbírálásához nélkülözhetetlen

- 1) Alapító vagy létesítő okirat (amennyiben releváns)
- 2) Szolgáltatói nyilvántartásba vételt igazoló dokumentum (amennyiben releváns)
- 3) Átláthatósági nyilatkozat
- 4) OSA4TANU adatlap a04t18 és az OSA2FELH adatlap a02t13 adatlapok benyújtása (óvodai fejlesztés esetén)
- 5) Megalapozó dokumentum
- 6) Helyszínrajz, vázlatrajz (jelenlegi és tervezett állapot bemutatása) és rövid műszaki leírás: épület és telekadatok, helyiséglista m² adatokkal, tervezett infrastrukturális fejlesztések szöveges leírása, fotódokumentáció a meglévő állapotról (amennyiben releváns)
- 7) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtására (amennyiben releváns)
- 8) Helyi önkormányzat hozzájáruló nyilatkozata (amennyiben a támogatás igénylő nem az önkormányzat)
- 9) Támogató képviselő-testületi döntés újranyitása esetében (amennyiben releváns)
- 10) Ellátási szerződés VAGY a projektgazda és önkormányzat közös nyilatkozata később megkötendő ellátási szerződésről (amennyiben releváns)
- 11) Köznevelési szerződés VAGY a projektgazda és önkormányzat közös nyilatkozata később megkötendő köznevelési szerződésről (amennyiben releváns)
- 12) A fenntartó vagy az ingatlan tulajdonosának hozzájáruló támogató nyilatkozata a projekt benyújtásához

Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll:

Amiket elegendő mérföldköveknél benyújtani

- 13) Költség-haszon elemzés (amennyiben releváns)
- 14) Beruházásra vonatkozó tervezői költségbecslés (amennyiben releváns)
- 15) Ingatlanvásárlás esetén: a támogatásból megvásárolni kívánt ingatlanról szóló hivatalos értékbecslés minősített értékbecslőtől (amennyiben releváns)
- 16) Építési engedély köteles fejlesztés esetében: Jogerős építési engedély és az engedélyező hatóság által elfogadott teljes engedélyezési szintű tervdokumentáció (amennyiben releváns)
- 17) Energiatanúsítvány a megújításra kerülő épületről (amennyiben releváns)
- 18) Arányosítás alátámasztására készített kimutatás (amennyiben releváns)
- 19) A projekt klímakockázati elemzése, kockázatkezelési terve, környezeti állapotfelmérés, (amennyiben releváns)
- 20) A támogatást igénylő nyilatkozata, a projekt valamennyi környezeti, esélyegyenlőségi jogszabálynak való megfelelésről továbbá arról, hogy a projektnek a környezetének ökológiai állapotára, a vizek állapotára és a klímaváltozásra nincs hatása (amennyiben releváns)
- 21) Nyilatkozatok:
 - Tervezői/statikus nyilatkozatok, igazolások új épület építése, funkcióváltás esetén, (amennyiben releváns)
 - Fajlagos költségkimutatás (amennyiben releváns)
 - Akadálymentesítésről szóló tervfejezet (amennyiben releváns)
 - Tervezői nyilatkozat műemléki védelemről (amennyiben releváns)
 - Nyilatkozat a kiváltott ingatlan hasznosításáról (amennyiben releváns)
 - Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns)
- 22) Ingatlan(ok) tulajdoni lapja

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó

mellékek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárási rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, kormányzati ellenőrzési szerv, az európai támogatásokat ellenőrző szerv, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint jogszabályban, pályázati kiírásban, támogatási okiratban, támogatási szerződésben meghatározott más jogosultak hozzáférhetnek.

Az Irányító Hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen Felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az Irányító Hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
 - a) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
 - b) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
 - c) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
 - d) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatási okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

A) Területspecifikus mellékletek:

- Bács-Kiskun megye
- Baranya megye
- Békés megye
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- Csongrád megye
- Fejér megye
- Győr-Moson-Sopron megye
- Hajdú-Bihar megye
- Heves megye
- Jász-Nagykun-Szolnok megye
- Komárom-Esztergom megye
- Nógrád megye
- Somogy megye
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- Tolna megye
- Vas megye
- Veszprém megye
- Zala megye

B) Általános mellékletek:

1. Segédlet megalapozó dokumentum elkészítéséhez
2. Beszerzendő eszközök listája
3. Fajlagos költségkimutatás
4. Javasolt eszközlista a bölcsőde, mini bölcsőde eszközbeszerzéseire
5. Javasolt eszközlista családi bölcsőde létrehozásához
6. Vonatkozó speciális jogszabályok listája és fogalomjegyzék
7. Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez
8. Akadálymentesítési feltételek az örökségvédelmi szempontból érintett objektumok esetében
9. Adatlap kitöltési útmutató
10. Konzorciumi megállapodás minták
11. Költség-haszon elemzés sablonok és útmutató
12. Átláthatósági nyilatkozat minta
13. Kommunikációs csomagok keretében elszámolható költségek felső korlátai